

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării

Georgeta STEPANOV

Mariana TACU

ELABORAREA TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ

GHID METODIC

Chișinău, 2024

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării

Georgeta STEPANOV

Mariana TACU

ELABORAREA
TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ
GHID METODIC

Aprobat de Consiliul Calității al USM

Chișinău, 2024
Editura USM

CZU 378:[070+659.3]

S 83

*Recomandat de Departamentul Teoria și Practica Jurnalismului și
de Consiliul Facultății Jurnalism și Științe ale Comunicării*

Ediției revăzută și completată.

Autori:

Georgeta STEPANOV, *doctor habilitat, profesor universitar*

Mariana TACU, *doctor, conferențiar universitar*

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN
REPUBLICA MOLDOVA

Stepanov, Georgeta.

Elaborarea tezelor de an și de licență : ghid metodic /
Georgeta Stepanov, Mariana Tacu ; Universitatea de Stat din
Moldova, Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării. – Ed.
rev. și compl. – Chișinău : Editura USM, 2024. – 80 p. : tab.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

ISBN 978-9975-62-748-1 (PDF)

378:[070+659.3]

S 83

ISBN 978-9975-62-748-1 (PDF)

© **G. Stepanov, M. Tacu, 2024**

© **Editura USM, 2024**

CUPRINS

I. CADRUL GENERAL.....	5
II. RESPONSABILITĂȚILE ACTANȚILOR.....	7
III. ALEGEREA ȘI APROBAREA TEMEI ȘI A CONDUCĂTORULUI ȘTIINȚIFIC.....	11
IV. ETAPELE DE REALIZARE ȘI DE SUSȚINERE A TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ.....	13
V. TIPURILE DE TEZE DE AN ȘI DE LICENȚĂ.....	17
VI. ELEMENTELE DE STRUCTURĂ ȘI DE CONȚINUT.....	22
VII. REDACTAREA TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ.....	30
VIII.SUSȚINEREA FINALĂ A TEZELOR DE LICENȚĂ.....	35
IX.EVALUAREA TEZELOR DE LICENȚĂ.....	37
<i>Anexa 1. Regulamentul antiplagiat al Universității de Stat din Moldova.....</i>	39
<i>Anexa 2. Codul de etică și integritate academică al Universității de Stat din Moldova.....</i>	44
<i>Anexa 3. Model de cerere pentru aprobarea temei tezei de an/de licență și a conducătorului științific.....</i>	58
<i>Anexa 4. Etapele de realizare a tezei de licență.....</i>	59
<i>Anexa 5. Model de redactare a foii de titlu pentru teza de an/licență.....</i>	61
<i>Anexa 6. Declarația privind asumarea răspunderii.....</i>	62
<i>Anexa 7. Model de redactare a cuprinsului tezei de an/licență.....</i>	63
<i>Anexa 8. Model de structurare a bibliografiei.....</i>	64
<i>Anexa 9. Model de redactare a bibliografiei.....</i>	65

Anexa 10. <i>Model de prezentare a anexelor</i>	71
Anexa 11. <i>Avizul conducătorului științific</i>	72
Anexa 12. <i>Grila de evaluare a tezei an/licență de cercetare și mixtă</i>	74
Anexa 13. <i>Grila de evaluare a tezei an/licență de creație</i>	77

I. CADRUL GENERAL

Ghidul metodic *Elaborarea tezelor de an și de licență* stabilește prevederile, principiile și condițiile cu referire la realizarea tezelor de an și de licență, precum și regulile generale de organizare și desfășurare a susținerii publice a acestora în cadrul Facultății Jurnalism și Științe ale Comunicării (în continuare – FJȘC) a Universității de Stat din Moldova (în continuare – USM). Ghidul este elaborat în conformitate cu prevederile:

- Codului educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014;
- Ghidului utilizatorului Sistemului European de Credite Transferabile/ ECTS, 2015;
- Cartei Universității de Stat din Moldova, aprobată prin decizia Senatului USM din 31.03.2015;
- Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior nr. 482 din 28.06.2017;
- Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin HG nr. 1016 din 23.11.2017;
- Planului-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate, nr. 120 din 10.02.2020;
- Regulamentului de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate, nr. 1625 din 12.12.2019;
- Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, nr. 1047 din 29.10.2015;
- Regulamentului privind formarea profesională la ciclul I, studii superioare de licență, în cadrul Universității de Stat din Moldova din 26.12.2019.

Ghidul este adresat studenților ciclului I, studii superioare de licență, care își fac studiile la specialitățile *Jurnalism și procese mediatice, Comunicare și relații publice și Producție multimedia*, cadrelor didactice și științifico-didactice de la departamentele *Teoria și Practica Jurnalismului și Comunicare și Teoria Informării*,

antrenate în procesul de instruire a viitorilor jurnaliști, comunicatori și specialiști multimedia, precum și membrilor comisiilor pentru susținerea tezei de licență. El are menirea să ofere suport informațional necesar pentru realizarea tezelor de an și tezelor de licență.

Teza de an/de licență reprezintă o formă de activitate educațională obligatorie a studentului de la Ciclul I, studii superioare de licență, și reprezintă o unitate separată în programul de studii, fiind evaluate cu notă. Teza de an este estimată cu 1 credit ECTS, iar cea de licență – cu 5 credite ECTS.

Teza de an/de licență poate fi: 1) o lucrare de sinteză, cu elemente de cercetare științifico-practică, care are drept scop aprofundarea cunoștințelor și formarea competențelor de documentare și investigare a domeniului de formare profesională, sau 2) o lucrare de creație, cu elemente de cercetare științifico-practică, elaborată în baza unor produse (jurnalistică, multimedia, publicitare etc.) realizate de autorul tezei; aceasta are menirea să aprofundeze competențele și abilitățile de creație și de producție la specialitatea de formare profesională.

Teza de an/de licență este elaborată, de regulă, în limba română sau în limba de instruire a studentului.

Teza de an/de licență este elaborată de sine stătător de către student, sub îndrumarea unui conducător științific.

Conducători științifici ai tezelor de an pot fi cadrele didactice titulare și asociate, care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar/conferențiar universitar sau titluri onorifice de Om Emerit, Artist al Poporului, Maestru în Artă etc., precum și specialiștii practicieni de înaltă calificare.

Conducători științifici ai tezelor de licență pot fi cadrele didactice titulare și asociate, care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar sau conferențiar universitar.

Teza de licență poate avea doi conducători, dintre care cel puțin unul deține titlu științifico-didactic.

II. RESPONSABILITĂȚILE ACTANȚILOR

1. *Studentul are responsabilitatea:*

➤ de a se afla în legătură permanentă cu conducătorul științific în procesul de realizare a tezei de an/de licență;

➤ de a prezenta conducătorului științific rezultatele activității de realizare a tezei ori de câte ori i se solicită;

➤ de a realiza lucrări originale, de autor și de a nu plagia (*Anexa 1*);

➤ de a respecta:

- orarul consultațiilor;

- *Planul calendaristic* de prezentare a compartimentelor tezei;

- procedura instituțională de susținere prealabilă și de susținere publică;

- termenele de realizare și de depunere a tezei la Departament;

- prevederile Codului de etică și integritate academică al Universității de Stat din Moldova (*Anexa 2*);

- prevederile prezentului ghid.

Totodată, studentul are dreptul:

➤ să beneficieze de sprijinul, îndrumarea conducătorului științific;

➤ să folosească, pentru elaborarea tezelor de an/de licență, fondul de carte, laboratoarele instructiv-didactice și echipamentele tehnice de la Facultate;

➤ să-și expună în teză opinia, chiar dacă aceasta nu consonează cu cea a conducătorului;

➤ să solicite ajutorul directorului de departament, dacă apar probleme de procedură în procesul de elaborare a tezei;

➤ să ceară schimbarea conducătorului științific, dacă există motive întemeiate;

➤ să participe la sesiunile de comunicări științifice ale studenților organizate în cadrul USM;

➤ să-și publice rezumatul tezei în *Analele USM*, dacă acesta a obținut recomandarea Comisiei de susținere a tezelor de licență, ulterior aprobată de către Consiliul Facultății.

2. Conducătorul științific are responsabilitatea:

- de a propune tematica tezelor de an/de licență;
- de a coordona elaborarea planului tezei și conceptualizarea părții teoretice și/sau a studiului de caz;
 - de a recomanda sursele bibliografice la tema tezei;
 - de a oferi consultații studenților în procesul de elaborare a tezei, conform orarului stabilit de departamentul de specialitate;
 - de a monitoriza respectarea de către student a orarului susținerii prealabile și celei finale a tezei, precum și a termenelor de depunere a tezei la departament;
 - de a coordona elaborarea metodologiei de cercetare pentru partea practică a lucrării;
 - de a aprecia calitatea lucrării și corespunderea acesteia cu cerințele prezentului ghid;
 - de a familiariza studentul cu procedura și termenele de depunere a tezei de licență în vederea verificării acesteia în Sistemul Antiplagiat;
 - de a evalua teza de an și argumenta nota acordată;
 - de a recomanda (sau nu) teza de licență pentru susținerea publică;
 - de a scrie aviz la teza de licență coordonată.
- În același timp, conducătorul științific are dreptul:*
 - să accepte sau să refuze, argumentat, coordonarea științifică a unor anume teze de an/de licență;
 - să informeze directorul de departament, decanul despre cazurile de plagiat;
 - să nu recomande teza pentru susținerea publică, dacă aceasta nu corespunde cerințelor minime înaintate față de asemenea lucrări și nu respectă prevederile prezentului ghid;
 - să nu recomande teza pentru susținerea publică, dacă studentul nu a respectat programul stabilit (chiar în cazul prezentării unei lucrări elaborate);
 - să-și expună viziunea în raport cu eforturile și atitudinea studentului în procesul de realizare a tezei;

➤ să indice în Avizul la teza de licență punctele vulnerabile, problematice ale tezei.

3. *Directorul de Departament are responsabilitatea:*

➤ de a analiza și evalua temele tezelor de an/de licență propuse din perspectiva corespunderii acestora domeniului de formare profesională și direcțiilor prioritare de cercetare ale Departamentului;

➤ de a asigura diseminarea informației cu privire la tematica tezelor de an/de licență prin plasarea ei la avizierul Departamentului de specialitate;

➤ de a organiza procesul de alegere a temei tezei și a conducătorului științific;

➤ de a monitoriza activitatea conducătorilor științifici de îndrumare a studenților în procesul de elaborare a tezelor;

➤ de a organiza ședințele de susținere prealabilă a tezelor de licență;

➤ de a aviza redactarea titlului tezei (în caz de necesitate);

➤ de a familiariza conducătorii științifici și studenții cu procedura și termenii de depunere a tezelor de licență în vederea verificării acestora în Sistemul Antiplagiat;

➤ de a analiza rezultatele susținerii tezelor;

➤ de a discuta propunerile și sugestiile prezentate în raportul *Comisiei pentru susținerea tezei de licență*;

➤ de a elabora și implementa planuri de acțiune privind sporirea continuă a calității redactării tezelor de licență.

4. *Decanul Facultății are responsabilitatea:*

➤ de a coordona procesul de diseminare a informației cu privire la elaborarea și susținerea publică a tezelor de an/de licență;

➤ de a aproba temele tezelor de licență și a conducătorilor științifici la Consiliul Facultății;

➤ de a coordona conceptul susținerii prealabile și celei finale a tezelor;

- de a asigura elaborarea orarului de susținere a tezelor;
- de a pune în discuție, în cadrul ședințelor Consiliului Facultății, rapoartele directorilor de departamente privind calitatea tezelor de an și rezultatele susținerii acestora;
- de a pune în discuție, în cadrul ședințelor Consiliului Facultății, rapoartele *Comisiei pentru susținerea tezei de licență*;
- de a elabora strategii de sporire continuă a calității tezelor de an/de licență;
- de a aproba spre publicare rezumatele tezelor de licență inedite;
- de a asigura respectarea, la nivel de Facultate, a prevederilor prezentului ghid.

Așadar, prevederile incluse în acest ghid metodic reprezintă suporturi rezultative menite să călăuzească acțiunile studenților de la Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării în vederea elaborării tezelor de an/de licență, de la alegerea temei de cercetare și a conducătorului științific până la susținerea publică a acestor lucrări.

III. ALEGEREA ȘI APROBAREA TEMEI ȘI A CONDUCĂTORULUI ȘTIINȚIFIC

Procesul de alegere a temei tezei de an/de licență și a conducătorului științific demarează în luna mai a fiecărui an. Temele propuse trebuie să acopere integral aria domeniului general de studii și să se refere la diferite fenomene, procese și tendințe mediatice, comunicaționale, multimedia.

Temele tezelor de an și a conducătorilor științifici se aleg de către studenți la sfârșitul semestrului II de studii, iar temele tezelor de licență și a conducătorilor științifici – la sfârșitul celui de-al IV-lea semestru de studii.

Tema tezei de an/de licență. Temele tezelor de an/de licență sunt anual elaborate și aprobate la departamentele de specialitate, iar, ulterior – aprobate și la Consiliul Facultății Jurnalism și Științe ale Comunicării. Temele aprobate se afișează la avizierele departamentelor de specialitate și/sau la cele ale Facultății.

Temele tezelor sunt selectate din lista propusă de reprezentanții Departamentului de specialitate, în conformitate cu interesele de cercetare și de creație ale fiecărui student. Studenții își pot alege pentru cercetare o altă temă decât cele propuse de Departament, în prealabil coordonând-o cu conducătorul științific și cu șeful de Departament.

Conducătorul științific. Procesul de elaborare a tezei de an/de licență este coordonat de un conducător științific, în interesul de cercetare al căruia se încadrează tema tezei.

Conducători științifici ai tezelor de an pot fi cadre didactice titulare și asociate, care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar/conferențiar universitar sau titluri onorifice de Om Emerit, Artist al Poporului, Maestru în Artă etc., precum și specialiști practicieni de înaltă calificare.

Conducători științifici ai tezelor de licență pot fi cadre didactice titulare și asociate, care dețin titlul științifico-didactic de profesor universitar sau conferențiar universitar.

Teza de licență poate avea doi conducători, dintre care cel puțin unul deține titlu științifico-didactic.

Notă: Cadrele antrenate în procesul didactic, care nu dețin titluri științifico-didactice (jurnaliști, experți media, comunicatori specialiști multimedia), nu pot fi desemnate în calitate de conducători științifici la tezele de licență. În cazuri excepționale, aceștia pot fi cooptați pentru conducerea în cotutelă a tezelor de licență de creație, alături de un alt conducător cu titlu științifico-didactic.

Studentul își alege tema tezei de an/de licență și conducătorul științific printr-o cerere depusă pe numele șefului de departament (*Anexa 3*). La cererea de aprobare a temei tezei de licență se anexează copia buletinului de identitate al solicitantului.

Cererea de solicitare a aprobării temei și a conducătorului științific se depune la Departamentul de specialitate, în perioada 15-31 mai a fiecărui an de studii.

Aprobarea sau respingerea solicitărilor privind alegerea temei tezei de an/de licență și a conducătorului științific se încadrează în atribuțiile șefului de Departament, care poate redirectiona studenții spre o altă temă de cercetare și poate numi în calitate de conducător științific, în mod unilateral, un alt cadru didactic decât cel indicat în cerere.

Studentul poate solicita schimbarea temei tezei numai o singură dată, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea publică. Schimbarea temei se aprobă de către șeful Departamentului de profil, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat studentul și nu implică modificarea duratei studiilor.

Notă: Studenții pot opta în favoarea altor teme decât cele elaborate de profesori. În acest caz, tema propusă de student trebuie coordonată cu conducătorul științific și cu șeful de Departament.

IV. ETAPELE DE REALIZARE ȘI DE SUSȚINERE A TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ

Procesul de realizare a tezei de an/de licență cuprinde trei etape:

1. **Proiectarea.**
2. **Elaborarea.**
3. **Susținerea publică.**

Realizarea fiecărei etape se supune unui anume algoritm de acțiuni.

1. **Proiectarea**

La etapa de proiectare, conducătorul științific împreună cu studentul stabilesc:

- programul de activitate pentru întreaga perioadă și acțiunile studentului (la fiecare etapă) în vederea realizării tezei. Planificarea activităților orientate spre realizarea tezelor se face la început de an de studii;
- orarul de consultații al profesorului;
- planul provizoriu al lucrării;
- obiectivele de lucru ale studentului;
- structura cercetării;
- etapele de realizare a tezei (*Anexa 4*).

2. **Elaborarea**

Procesul de elaborare a tezei de an/de licență include trei subetape, așa precum:

- *documentarea științifică;*
- *realizarea tezei;*
- *depunerea tezei.*

Documentarea științifică are drept scop acumularea informațiilor pentru realizarea bazei teoretico-metodologice a tezei și pentru alcătuirea ulterioară a bibliografiei. Studentul consultă literatura de specialitate din sursele de documentare disponibile (cărți, documente,

periodice, surse web, prospecte sau alte publicații), dând preferință celor mai noi apariții, ultimelor realizări și evoluții. Împreună cu conducătorul științific evaluează sursele identificate, selectează informațiile la tema tezei și le structurează logic.

Realizarea tezei de an/de licență include următoarele activități:

- definitivarea aparatului categorial de noțiuni;
- elaborarea metodologiei de cercetare;
- structurarea și redactarea părții teoretice a tezei (de regulă, primul capitol);
- colectarea materialului empiric sau realizarea propriilor materiale necesare pentru realizarea tezei;
- analiza, sinteza, prelucrarea datelor experimentale și elaborarea studiului de caz;
- structurarea și redactarea părții practice a tezei (de regulă, ultimul capitol);
- deducerea concluziilor și propunerea recomandărilor;
- redactarea finală a tezei, conform cerințelor prezentului ghid.

Depunerea tezei se face în mod diferențiat pentru tezele de an și cele de licență:

- **teza de an** este depusă la Departamentul de specialitate cu 7 zile lucrătoare înainte de data susținerii publice, într-un singur exemplar, în format letric, copertare euro. Evaluarea și notarea tezei de an este prerogativa conducătorului științific;

- **teza de licență** semnată de licențiat este prezentată la Departamentul de specialitate cu 10 zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de susținere publică, într-un singur exemplar, în format letric, copertat spiralat, dar și pe suport electronic (de regulă, pe un stick de memorie).

Notă: Se admit spre susținere publică tezele avizate pozitiv, prin semnătură, de către conducătorii științifici.

3. *Susținerea publică*

Susținerea publică a tezelor de an și a celor de licență se desfășoară în mod diferențiat atât sub aspect temporal, cât și procedural.

Susținerea publică a tezei de an are loc la finele celui de-al treilea semestru de studii, în prezența colegilor, conducătorului științific și a altor cadre didactice de specialitate. Susținerea publică a tezei de an se desfășoară în trei runde:

1) Prezentarea tezei. Pentru prezentarea tezei, studentului i se oferă 10 minute, timp în care el prezintă conținutul tezei, analizează obstacolele și dificultățile pe care le-a întâlnit și modalitățile de depășire a acestora. Discursul autorului pe marginea tezei reliefează prioritar aspectele legate de:

- tema tezei și actualitatea ei;
- scopul și obiectivele;
- baza științifico-metodologică;
- rezultatele cercetării (date concrete);
- contribuția proprie;
- concluziile.

2) Sesiunea de întrebări-răspunsuri, în cadrul căreia persoanele prezente la susținere dau întrebări referitoare la teză și la modalitatea de realizare a cercetării, iar studentul oferă răspunsuri și își argumentează viziunile și opiniile expuse în teză. Conducătorul științific și cadrele didactice prezente la susținere pot oferi sugestii și propuneri în vederea îmbunătățirii tezei.

3) Anunțarea publică a notei. Susținerea publică a tezei de an este evaluată sub aspectul calității tezei, prezentării tezei și răspunsurilor oferite de student.

Susținerea publică a tezei de licență are loc în cel ce-al șaselea semestru și este constituită din două subetape: susținerea prealabilă și cea finală.

Susținerea prealabilă a tezelor de licență are loc în prezența colegilor, conducătorului științific și a altor cadre didactice de specialitate, cu cel puțin o lună înainte de data începerii sesiunii de licență. Susținerea prealabilă se desfășoară în trei runde:

1) Prezentarea tezei. Pentru prezentarea tezei studentului i se oferă circa 10-15 minute (a se vedea repererele discursului în Capitolul VIII al acestui ghid), timp în care el prezintă conținutul tezei, analizează obstacolele și dificultățile pe care le-a întâlnit în procesul de realizare a lucrării, explică modalitățile de depășire a acestora, oferă informații privind volumul tezei la momentul susținerii prealabile etc.

2) Sesiunea de întrebări-răspunsuri, în cadrul căreia membrii Comisiei de evaluare dau întrebări referitoare la tema tezei, metodologia folosită, studiul de caz realizat etc., iar licențiatul oferă răspunsuri și își argumentează viziunile, opiniile.

3) Evaluarea și recomandarea tezei pentru susținerea finală. Membrii comisiei evaluează teza sub aspect cantitativ-calitativ și oferă sugestii și propuneri în vederea îmbunătățirii tezei. Sunt promovate la etapa următoare tezele originale, realizate în proporție de 75%.

Notă: Studenții care: a) absentează nemotivat de la susținerea prealabilă; b) recurg la fraudă prin copierea întregii lucrări sau a unei părți a ei; c) nu prezintă teza de licență spre examinare la susținerea prealabilă sau d) nu respectă prevederile prezentului ghid, nu sunt admiși la susținerea finală a tezei.

Susținerea finală este o activitate publică, care rezidă în susținerea de către licențiat a unui discurs pe marginea temei tezei și demonstrarea unei prezentări a conținutului tezei și/sau a proiectelor de creație (materiale jurnalistice, multimedia, publicitare etc.). La susținerea finală sunt admise doar lucrările originale, verificate în sistemul instituțional *Plagiarism Checker X - Text Similarity Detector* în vederea identificării similitudinilor.

Teza de licență este susținută în fața *Comisiei de susținere a tezelor de licență*. La susținerea finală pot participa cadrele didactice de specialitate, reprezentanții pieței muncii, rudele, colegii și prietenii licențiatului care își susține teza.

Notă: Procedura de susținere finală a tezei de licență este descrisă în Capitolul VIII al prezentului ghid.

V. TIPURILE DE TEZE DE AN ȘI DE LICENȚĂ

Studentii de la specialitățile *Jurnalism și procese mediatice*, *Producție multimedia* și *Comunicare și relații publice* pot realiza trei tipuri de teze de an/de licență: 1) de cercetare; 2) de creație; 3) mixtă. Primul capitol, indiferent de tipul tezei, are menirea să reliefeze fundamentele teoretico-metodologice ale cercetării și să conceptualizeze obiectul de cercetare al tezei.

Teza de an/de licență de cercetare este o lucrare în care se investighează o problemă, un fenomen, o tendință etc., prin metode și mijloace științifice. Teza de cercetare reprezintă un studiu teoretic complex, în cadrul căruia studentul aplică o seamă de procedee de investigație, încercând să extindă limitele cunoașterii și să-și aducă propria contribuție la valorificarea subiectului abordat.

Studentii de la specialitatea *Jurnalism și procese mediatice*, care elaborează teze de cercetare, își orientează investigațiile spre:

- 1) fenomenele și procesele mediatice contemporane din presa scrisă, radio, televiziune, agenții de știri sau jurnalism online;
- 2) modalitățile de reflectare mediatică a realității sociale, politice, economice, culturale, spirituale etc.;
- 3) istoria jurnalismului și a proceselor mediatice.

Studentii de la specialitatea *Producție multimedia*, care elaborează teze de cercetare, își orientează investigațiile spre:

- 1) fenomenele și tendințele multimedia contemporane;
- 2) procesele multimedia (designul interactiv, narativul multimedia, producția de sunet, producția virtualizată etc.);
- 3) promovarea produselor multimedia etc.

Studentii de la specialitatea *Comunicare și relații publice*, care elaborează teze de cercetare, își orientează investigațiile spre:

- 1) comunicare (socială, politică, economică, instituțională etc.);
- 2) relații publice și publicitate;
- 3) PR, lobby și advocacy etc.

Într-o teză de cercetare pot fi studiate fenomene, probleme, strategii, practici operaționale curente din domeniu, din țară și de peste hotarele ei, studiul de caz însă poate fi realizat doar în baza unor realități și produse autohtone.

Parametrii cantitativi ai tezei de an de cercetare și ai tezei de licență de cercetare variază (Tabelul 1).

Tabelul 1. Parametrii cantitativi orientativi ai tezelor de an/de licență de cercetare

Elementele constitutive ale tezei de cercetare	Teza de an	Teza de licență
Foaia de titlu	1 pagină	1 pagină
Declarația privind asumarea răspunderii	1 pagină	1 pagină
Abrevieri	1 pagină	1 pagină
Cuprins	1 pagină	1 pagină
Introducere	2-3 pagini	3-4 pagini
Text de bază	15-25 de pagini	25-35 de pagini
Concluzii și recomandări	2-3 pagini	3-4 pagini
Bibliografie	10-20 de surse	20-30 de surse
Anexe	cel mult 1/3 din volumul tezei	cel mult 1/3 din volumul tezei

Teza de an/de licență de creație reprezintă un studiu în care actul de creație și de producție jurnalistică, multimedia și de comunicare este analizat prin prisma experienței autorului și pe baza materialelor realizate de el. De regulă, aceasta are drept obiectiv probarea competențelor profesionale și abilităților de creație ale studentului de la ciclul I, Licență.

Studentii de la specialitatea *Jurnalism și procese mediatice*, care elaborează teze de creație, se vor concentra pe descrierea și analiza: 1) practicilor reportericești în presa scrisă, radio, TV, agenții de știri, portaluri online etc.; 2) proceselor de concepere, planificare și elaborare a materialelor jurnalistice și a produselor complexe: rubrici, emisiuni, podcasturi etc.

Studentii de la specialitatea *Producție multimedia*, care elaborează teze de creație, se vor concentra pe descrierea și analiza proceselor de concepere, planificare și elaborare a unor: 1) produse multimedia; 2) scenarii pentru jocuri online; 3) programe multimedia etc.

Studentii de la specialitatea *Comunicare și relații publice*, care elaborează teze de creație, se vor concentra pe descrierea și analiza: 1) practicilor operaționale de promovare a produselor, serviciilor, a imaginii instituțiilor și persoanelor; 2) proceselor de concepere, planificare și elaborare a materialelor promoționale și a produselor complexe: campanii publicitare, sociale etc.

În procesul de realizare a acestui tip de teză, autorul pune un accent deosebit pe actul de creație, originalitatea proiectului conceput și promovat, dar și pe complexitatea unghiului de abordare a subiectului, din perspectiva parametrilor spațio-temporali.

Parametrii cantitativi ai tezei de an de creație și ai tezei de licență de creație variază (Tabelul 2).

Tabelul 2. Parametrii cantitativi orientativi ai tezelor de an/de licență de creație

Elementele constitutive ale tezei de creație	Teza de an	Teza de licență
Foaia de titlu	1 pagină	1 pagină
Declarația privind asumarea răspunderii	1 pagină	1 pagină
Abrevieri	1 pagină	1 pagină
Cuprins	1 pagină	1 pagină
Introducere	2-3 pagini	3-4 pagini
Text de bază	10-15 pagini	15-20 de pagini
Concluzii și recomandări	2-3 pagini	3-4 pagini
Bibliografie	10-15 surse	15-20 de surse
Anexe (pe suport de hârtie sau digital)	Produsul final realizat	Produsul final realizat

În partea practică a tezei de an/ de licență de creație se descrie actul de creație, itinerarul parcurs și activitățile desfășurate de autor în vederea elaborării produsului finit. Tot aici sunt redată etapele de creație, strategiile, instrumentele și tehnicile aplicate de autor – de la idee până la realizarea produsului – și sunt analizate critic acțiunile acestuia.

Tezele de creație pot fi realizate în baza:

- a) produselor integrale: documentar TV, emisiune radiofonică și televizată, spot publicitar, produs multimedia, campanie socială, de promovare, publicitară, acțiune socială etc.
- b) elementelor constitutive ale produselor integrale: genuri jurnalistice, tehnici de montaj, imagini video, machete ale publicațiilor periodice, proiecte de sound-design, scenarii ale unor campanii etc. În acest caz, pentru partea practică a unei teze de an de creație vor fi realizate 5-10 materiale de autor, iar a unei teze de licență de creație – 10-20 de materiale de autor.

Produsele de creație propuse pentru susținerea publică trebuie să fie originale, actuale și realizate în anul academic în care urmează să fie susținută teza.

Se admite includerea în lucrare și a unor materiale nepublicate realizate de autor în perioada scrierii tezei, numărul acestora însă poate constitui cel mult 1/3 din numărul total de materiale.

Teza de an/de licență mixtă reprezintă un hibrid între teza de cercetare și cea de creație. De regulă, în format mixt sunt elaborate tezele de licență, dar nu cele de an.

Studiul de caz al tezei mixte este constituit din două compartimente, primul având conceptul și forma unui studiu de cercetare, iar celălalt – conceptul și forma unui studiu de creație. În primul compartiment, autorul analizează cadrul de dezvoltare și evaluează modalitățile de manifestare a obiectului de cercetare la nivel local, național și internațional, în diferite perioade de timp și contexte (istorice, sociale, politice, spirituale etc.). În cea de-a doua parte a studiului de caz, autorul descrie și explică propria experiență de muncă în domeniul

mass-mediei, multimedia, comunicării și analizează materiale pe care le-a realizat.

Parametrii cantitativi ai tezei de an mixtă și ai tezei de licență mixtă variază (Tabelul 3)

Tabelul 3. Parametrii cantitativi orientativi ai tezelor de an/de licență mixte

Elementele constitutive ale tezei de cercetare	Teza de an	Teza de licență
Foaia de titlu	1 pagină	1 pagină
Declarația privind asumarea răspunderii	1 pagină	1 pagină
Abrevieri	1 pagină	1 pagină
Cuprins	1 pagină	1 pagină
Introducere	2-3 pagini	3-4 pagini
Text de bază	15-25 de pagini	25-35 de pagini
Concluzii și recomandări	2-3 pagini	3-4 pagini
Bibliografie	10-20 de surse	20-30 de surse
Anexe (pe suport de hârtie sau digital)	cel mult 1/3 din volumul tezei	cel mult 1/3 din volumul tezei

VI. ELEMENTELE DE STRUCTURĂ ȘI DE CONȚINUT

Teza de an/de licență reprezintă o lucrare științifică formată dintr-un șir de compartimente, structurate într-o anumită ordine logică, fiecare compartiment fiind constituit din mai multe elemente de conținut. Structurarea se referă la modalitatea de ierarhizare a compartimentelor și proiectează arhitectura finală a tezei.

Structura-tip a tezei de an/de licență include:

- Foaia de titlu (*Anexa 5*);
- Declarația privind asumarea răspunderii (*Anexa 6*);
- Abrevieri;
- Cuprins (*Anexa 7*);
- Introducere;
- Text de bază;
- Concluzii și recomandări;
- Bibliografie (*Anexele 8, 9*);
- Anexe (după caz) (*Anexa 10*).

Notă: un element complementar obligatoriu al tezei de licență este avizul la teza de licență, elaborat de conducătorul științific înainte de începerea sesiunii de susținere a tezelor de licență. (*Anexa 11*).

Foaia de titlu conține următoarele elemente:

- denumirea ministerului de resort;
- denumirea instituției de învățământ;
- denumirea facultății;
- denumirea departamentului de specialitate;
- tema tezei;
- mențiunea „Teză de an/de licență”;
- denumirea specialității;
- numele autorului;
- date despre conducătorul științific (nume, prenume, titlu științific și științifico-didactic);
- locul și anul susținerii lucrării.

Declarația privind asumarea răspunderii. Autorul tezei de an/de licență declară pe proprie răspundere că la elaborarea lucrării nu a folosit alte surse decât cele menționate în bibliografie, că teza îi aparține și că a respectat drepturile de autor. El își asumă responsabilitatea privind originalitatea tezei de an/de licență.

Lista abrevierilor. Acronimele/abrevierile utilizate în textul tezei sunt ierarhizate în ordine alfabetică, alături de semnificația inițialelor și traducerea în limba română (dacă este cazul).

Exemplu:

APCE – Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei;

UNICEF – United Nations Children's Fund (Fondul Națiunilor Unite pentru Copii);

API – Asociația Presei Independente.

Cuprinsul. În Cuprins sunt menționate următoarele componente: introducerea, titlurile capitolelor și subcapitolelor, concluziile și recomandările, bibliografia, anexele (după caz), indicându-se pagina la care acestea pot fi găsite.

Introducerea reprezintă o imagine succintă a studiului în care este prezentată tema și descrisă pe scurt strategia de investigare a ei; aceasta oferă o imagine de ansamblu asupra studiului și modului de gândire a autorului. Orice introducere este proporțională cu textul atât ca dimensiune, cât și în ceea ce privește conținutul ei. În introducere nu se folosesc motto-uri, întrebări retorice, citate, definiții etc.

Introducerea unei teze de an/de licență are o structură rigidă, compusă din anumite elemente, cum ar fi: 1) actualitatea și importanța temei; 2) suportul teoretico-științific și metodologic al lucrării; 3) ipoteza de cercetare; 4) scopul și obiectivele lucrării; 5) noutatea temei investigate; 6) importanța teoretico-aplicativă a lucrării; 7) sumarul compartimentelor tezei.

Introducerea va fi structurată în felul următor:

- *actualitatea și importanța temei:* de regulă, actualitatea temei este descrisă prin prisma și din perspectiva unor variații recent afirmate în domeniul de formare profesională: evenimente de amploare, schim-

bări de principiu, fenomene, curente, teorii, modele, tendințe noi etc., iar importanța temei este ajustată la unele realități concrete, de talie națională și/sau internațională, fiind argumentată din punct de vedere politic, economic, social, cultural, spiritual etc.;

- *suportul teoretico-științific și metodologic al lucrării* include enumerarea autorilor și descrierea lucrărilor relevante din domeniul de cercetare prin prisma abordărilor teoretice și metodelor de cercetare folosite. Compartimentul în cauză este util pentru conceptualizarea problemei științifice care urmează a fi soluționată și pentru elaborarea metodologiei de cercetare a acesteia (metodele și tehnicile de cercetare diferă în funcție de tipul de teză realizat). În baza informației respective este formulată ipoteza de cercetare, scopul și obiectivele tezei;

- *ipoteza de lucru* este o afirmație, constatare sau presupunere care proiectează o întrebare de cercetare ce urmează a fi demonstrată. Este o parte integrantă a metodei științifice care formează baza experimentelor științifice. Toate cercetările științifice trebuie să pornească de la una sau mai multe ipoteze care urmează să fie demonstrate;

- *scopul și obiectivele lucrării*: scopul lucrării este formulat clar, luându-se în calcul atât aspectele teoretice ale cercetării, cât și cele practice. Pentru atingerea scopului, sunt formulate obiectivele de cercetare. Numărul obiectivelor de cercetare depinde de intențiile autorului și de complexitatea problemei abordate, întotdeauna fiind mai mare sau egal cu numărul subcapitolelor din lucrare. Fiecare obiectiv generează cel puțin o concluzie, care, ulterior, este inclusă în compartimentul *Concluzii și recomandări*;

- *noutatea temei investigate*: sunt evidențiate aspectele care pun în valoare caracterul de noutate al lucrării; de regulă, acestea rezidă în cercetările practice realizate de autor;

- *importanța teoretico-aplicativă a lucrării*: este argumentată valoarea și utilitatea abordărilor teoretice și rezultatelor practice pentru diferite categorii de specialiști și instituții din domeniul de cercetare sau din alte domenii adiacente;

- *sumarul compartimentelor tezei*: sumarul este expus concis,

astfel încât ideea de bază a fiecărui capitol (cu indicarea titlului acestuia) să fie redată succint, în 3-5 fraze.

Textul tezei de an/de licență este constituit din două părți fundamentale: partea teoretică și partea practică. Textul tezei poate fi structurat în două sau, după caz, în trei capitole. Fiecare capitol poate fi expus integral sau sistematizat în subcapitole. În textul tezei pot fi inserate și informații iconografice, incluse în grafice, tabele, figuri, imagini etc. Tabelele, figurile urmează să fie amplasate pe o singură pagină; ele nu pot fi începute într-o pagină și continuate în alta.

Partea teoretică a tezei de an/de licență poate fi expusă în unul sau două capitole. Indiferent de tipul de teză (de cercetare, de creație sau mixtă), primul capitol întotdeauna este de natură teoretico-metodologică, având ca scop evaluarea literaturii din domeniu și metodologiei de cercetare, aplicate în investigațiile științifice anterioare. Literatura consultată exprimă măsura documentarii și profunzimii studiului. Acest compartiment proiectează o viziune de ansamblu asupra gradului de cercetare a temei și asupra principiilor științifice, metodelor și tehnicilor de cercetare aplicate pentru investigarea ei. În baza informației din primul capitol, autorul își proiectează direcțiile de cercetare și își elaborează propria metodologie de cercetare.

Realizarea bazei teoretice a tezei se face prin:

- descrierea situației în domeniul de cercetare: analiza și evaluarea critică a lucrărilor la tema tezei, prioritate având studiile relevante, de ultimă oră;
- conceptualizarea problemei de cercetare: explicarea terminologiei, definirea conceptelor, analiza cadrului evolutiv, descrierea formelor de manifestare, caracteristicilor, particularităților, tendințelor etc.

Descrierea situației în domeniu se face într-o anumită ordine logică, prin clasificarea literaturii conform unor principii, cum ar fi, de exemplu: 1) *școala științifică*; 2) *perioada de apariție*; 3) *țara în care activează autorii*; 4) *tipul de lucrări* (studii, monografii, rapoarte, legi, articole, manuale etc.); 5) *modalitatea de abordare* (pozitivistă, negativă, neutră) ș.a.

În partea teoretică a tezei, de asemenea, este conceptualizată problema ce constituie obiectul de cercetare al studiului. Într-o teză de an/de licență din domeniul jurnalismului, comunicării și multimedia pot fi investigate:

- fenomenele mediatic-comunicaționale și multimedia contemporane, care urmează a fi analizate în plan diacronic, din perspectivă conceptuală și funcțională, prioritar, prin intermediul metodelor istorice de cercetare;

- istoria unor instituții mass-media și de comunicare, precum și creația unor publiciști;

- principiile de activitate, strategiile, practicile operaționale și tehnicile jurnalistice, de comunicare și multimedia, care urmează a fi analizate din perspectivă organizatorică și funcțională, prioritar, prin intermediul metodelor sociologice de cercetare;

- materialele și emisiunile jurnalistice, discursurile publice, spoturile publicitare, produsele multimedia etc, analizate sub aspect cantitativ-calitativ, prin aplicarea metodelor sociologice de cercetare.

Contribuția personală a autorului rezidă în clasificarea, ierarhizarea, descrierea, interpretarea și evaluarea literaturii de specialitate.

Notă: Nu se admite omiterea lucrărilor relevante din domeniu; analiza lucrărilor depășite, neactuale și irelevante; acceptarea oricărui punct de vedere ce se regăsește în literatura consultată; includerea informației necontrolate, inexacte.

Partea practică a tezei de an/de licență este un studiu de caz, ce se realizează conform unei anume metodologii prin care se încearcă demonstrarea ipotezei de cercetare. Acest compartiment al tezei, în funcție de obiectivele propuse, de amploarea problemei, de consistența și volumul materialului supus cercetării, poate include: 1) un capitol integral; 2) un capitol, divizat în subcapitole; 3) două capitole fie integrale, fie separate pe subcapitole. Într-o teză de an/de licență, partea practică include, de regulă, un studiu de caz de cercetare sau un

studiu de caz de creație. În tezele mixte pot fi realizate două studii de caz, unul de cercetare, iar altul de creație.

Studiul de caz de cercetare presupune investigarea subiectului de cercetare cu ajutorul mijloacelor științei. În debutul studiului de cercetare este descris conceptul investigației și metodologia care urmează a fi aplicată, după care urmează analiza datelor și, la sfârșit, sunt enumerate concluziile.

Descrierea generală a conceptului studiului de cercetare include un șir de elemente, printre care: titlul studiului; tipul acestuia (cantitativ, calitativ sau mixt); scopul și obiectivele lui; tipul de monitorizare: direct/indirect, real/online; metodele de colectare a datelor (calitative, cantitative); principiile de analiză cantitativă a datelor: matricea de cercetare (criterii și unități de măsurare); perioada de cercetare (data începerii și durata anchetei) și eșantionul (numărul total de produse identificate și supuse analizei); principiile de analiză calitativă a datelor.

Analiza datelor colectate se face, de regulă, după un plan bazat pe raționamentul causal. Analiza datelor se face separat, pentru fiecare criteriu în parte, și presupune descrierea și interpretarea datelor. Analiza începe cu argumentarea importanței criteriului respectiv pentru studiul realizat, apoi continuă cu descrierea aspectelor cantitative ale cercetării și cu interpretarea acestora. Ulterior, după caz, sunt descrise și interpretate aspectele calitative ale cercetării. Analiza calitativă este expusă doar în formă textuală, iar cea cantitativă – în formă textuală și iconografică. Tabelele, graficele și diagramele trebuie construite, luându-se în calcul toate unitățile de măsurare care aparțin criteriului descris. Fiecare criteriu este redat separat, adică expus în propriul tabel, grafic sau diagramă. De regulă, tabelele se includ în text, iar graficele și diagramele – la anexe.

Orice studiu de cercetare se finalizează cu anumite concluzii.

Studiul de caz de creație presupune descrierea actului de creație și de producție jurnalistică, de comunicare, multimedia prin prisma experienței proprii a autorului tezei de an/de licență. În cadrul studiului

de creație sunt analizate etapele itinerarului de creație al jurnalistului, comunicatorului, specialistului multimedia, precum și principiile de activitate, strategiile, practicile operaționale și tehnicile pe care acesta le aplică în vederea realizării unor produse de calitate. Autorul descrie activitățile sale la etapa de preproducere, la cea de producere și la cea de postproducere (după caz).

Deși este un studiu descriptiv, autorul nu doar descrie procedeele și metodele pe care le-a folosit în procesul de realizare a materialelor, ci și le analizează din perspectiva flexibilității, utilității și eficienței acestora.

Studiul de creație, la fel precum și cel de cercetare, se finalizează cu anumite concluzii.

Rezultatele obținute în cadrul tezelor de an/de licență pot constitui puncte de plecare pentru studii mai ample, de master sau chiar de doctorat.

Concluziile și recomandările se elaborează în baza rezultatelor cercetării cu privire la aspectele teoretice ale problemei analizate și la reperatele practice ale demersului de cercetare. Concluziile reflectă modalitățile de realizare a obiectivelor expuse în „Introducere”, precum și limite, și constrângerile cu care s-a ciocnit autorul în procesul de valorificare a subiectului abordat. Concluziile sunt formulate succint, argumentat și clar, fiind numerotate. Acest compartiment finalizează cu un set de recomandări (poate fi doar o recomandare), propuse în vederea îmbunătățirii stării de lucruri din domeniul de cercetare.

Bibliografia indică volumul și calitatea documentării teoretice a studentului și este amplasată după compartimentul „Concluzii și recomandări”. În lista bibliografică sunt inserate doar lucrările consultate de autor; sursele citate în textul tezei, de asemenea, trebuie să se regăsească în lista bibliografiei. Bibliografia poate include:

- acte normative (Legi, Hotărâri de Guvern, regulamente);
- monografii, studii, culegeri de articole;

- lucrări de sinteză, rapoarte științifice și de monitorizare, teze, autoreferate;
- lucrări didactice (manuale, note și suporturi de curs), broșuri;
- publicații electronice;
- publicații periodice: reviste, ziare, programe RTV, portaluri informative etc.

Numărul de titluri bibliografice consultate pentru realizarea tezei de an/de licență variază în funcție de complexitatea temei de cercetare, de gradul de valorificare a problemei abordate, precum și de tipul și volumul tezei. Numărul lucrărilor în format letric incluse în lista bibliografiei trebuie să fie mai mare decât cel al resurselor web.

Principiile de ierarhizare și redactare a bibliografiei sunt stipulate în Capitolul VII al prezentului ghid.

Anexele se atașează la lucrare (în cazurile oportune) pentru a sprijini demersul științific întreprins. Ele conțin o seamă de materiale (figuri, grafice, tabele, documente etc.) menite să completeze ideile enunțate în teza de an/de licență, la care se face referință pe parcursul lucrării.

Anexele sunt amplasate după compartimentul „Bibliografie” și includ:

- scheme, tabele, figuri;
- imagini, fotografii;
- grile de monitorizare, de evaluare;
- proiecte profesionale: scenarii, texte, materiale jurnalistice, comunicate de presă, spoturi publicitate, produse multimedia etc.;
- documente reglatorii (regulamente, coduri, decizii oficiale etc.);
- chestionare, fișe de lucru;
- procese-verbale etc.

VII. REDACTAREA TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ

Tezele de an/de licență se procesează pe calculator prin intermediul redactorului de texte Microsoft Word, afișarea la tipar efectuându-se pe hârtie standard A4 (210 x 297), pe o singură pagină a foi. Imprimarea tezei pe hârtie trebuie să fie calitativă.

Parametrii tehnici. Tezele de an/de licență sunt tehnoredactate conform următorilor parametri tehnici:

Font: Times New Roman.

Mărimea corpului de literă: 12 puncte (size).

Distanța dintre rânduri: 1,5 lines.

Margini: sus – 2,5 cm, jos – 2,5 cm, stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm.

Efectele vizuale. Pentru evidențierea sau ierarhizarea unor anumite informații textuale, se folosește cratima; alte efecte vizuale (de natură grafică) în tezele de an/de licență nu sunt admise. Pentru evidențierea titlurilor de monografie, studii, publicații, articole de presă, se admite utilizarea caracterului *italic (cursiv)* și *bold (accentuat)*.

Semnele diacritice. În tezele de an/de licență realizate în limba română, semnele diacritice specifice limbii române (ă, â, î, ș, ț) se utilizează în mod obligatoriu.

Semnele de punctuație. Înainte de semnele de punctuație (virgulă, punct, punct și virgulă, două puncte, semnul exclamării, semnul interogării, paranteze, ghilimele) nu se lasă spațiu. După semnele de punctuație întotdeauna se lasă spațiu. După deschiderea și, respectiv, înainte de închiderea unei paranteze (indiferent dacă este pătrată sau rotundă) nu se lasă spațiu.

Regulile de stilistică. Teza de an/de licență reprezintă un text științific care necesită ordonarea coerentă, logică și succintă a materialului consultat și a ideilor promovate. Nu sunt permise greșeli ortografice, gramaticale, stilistice. Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor, dar pot fi utilizate abrevieri.

În procesul de elaborare a tezei de an/de licență, studentul ține cont de următoarele reguli:

- textul lucrării conține neologisme, lexic științific general și lexic terminologic specific domeniului de cercetare;
- textul lucrării folosește substantive formate de la verbe (alegerea, aranjarea, clasificarea etc.); verbe reflexive la diateza pasivă cu sens impersonal: s-a elaborat, s-a cercetat etc.;
- descrierea se face de la persoana I, plural, adesea fără utilizarea pronumelui personal „noi”;
- se folosesc construcții sintactice complexe, caracteristice stilului științific.

Numerotarea paginilor. Paginarea se începe cu pagina de titlu și se termină cu ultima pagină (fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor); cifra se indică în partea de jos a paginii, centrat. Pe pagina de titlu nu se indică numărul paginii.

Redactarea titlurilor. Titlul capitolelor se scrie cu litere majuscule (font 12 puncte, bold, centrat), al subcapitolelor – cu litere mici, în afară de prima literă (font 12 puncte, bold, aliniat în stânga). După denumirea capitolului sau a subcapitolului nu se pune punct.

Capitolele și subcapitolele se numerotează prin cifre arabe. Fiecare capitol începe din pagină nouă, subcapitolele urmează succesiv. Titlurile nu se subliniază.

Titlurile capitolelor și subcapitolelor sunt, de regulă, mai concise decât titlul lucrării și exprimă doar esența compartimentelor pentru care au fost formulate.

Titlurile capitolelor și subcapitolelor teoretice reliefează aspectele teoretico-metodologice ale problemei de cercetare. Ele pot conține sintagme, gen: *Baza teoretico-metodologică a...; Fundamente teoretice și metodologice de cercetare a...; Abordări teoretice ale...; Aspecte conceptuale ale... etc.*

Titlurile capitolelor și subcapitolelor practice pun în valoare specificitatea, particularitățile, modalitățile de manifestare a problemei de cercetare. Ele pot conține sintagme, gen: *Modalități de manifestare*

a interviului cultural în presa locală sau Forme de prezentare a interviului social în presa generalistă etc.

Titlurile capitolelor practice nu vor fi urmate de sintagma *Studiu de caz* și nu vor conține aprecieri, gen: *Activitatea eficientă a presei...*; *Impactul sportiv al TV...*; *Rolul determinant al radioului...* etc.

Introducerea, precum și *Concluziile și recomandările* nu se notează ca un capitol separat.

Tabelele și figurile din text. Toate tabelele, figurile și reprezentările schematice (desene, diagrame, grafice, infografice etc.) se numerotează, indicându-se numărul capitolului și numărul de ordine ale acestora. De exemplu: Tabelul 1.2. (adică, tabelul doi din capitolul întâi). Tabelele dintr-un capitol sunt numerotate în continuare (de exemplu: Tabelul 1.3; Tabelul 1.4; Tabelul 1.5 etc.).

Titlul tabelului se amplasează sus (deasupra tabelului), alineat în dreapta, iar legenda figurii – jos (sub figură), în centru; informația privind autorul tabelului/figurii și sursa de unde acestea au fost preluate se indică jos, alineat dreapta.

În teza de an/de licență, orice informație iconografică este însoțită de referințe: dacă tabelele, diagramele, imaginile etc. sunt preluate, se indică sursa primară de unde ele au fost preluate, iar dacă acestea au fost elaborate de autorul tezei, se indică: *Sursa*: Elaborat de autor (*Anexa 8*).

Tabelele și figurile din anexe. Acestea se numerotează luând în considerare numărul anexei, de exemplu, Tabelul A 1.2. (tabelul 2 din anexa 1). Tabelele cu dimensiunile de până la 0,5 pagină se amplasează în textul tezei, cele cu dimensiuni mai mari se plasează la Anexe.

Nota 1: Pentru verificarea greșelilor de editare a textului tezei de an/de licență, se inserează și se selectează Limba română [Tools - Language - Set Language ...] și, ulterior [Tools - Language - Spelling and Grammer...].

Nota 2: Pentru autoevaluare, în vederea verificării corectitudinii citării surselor, dar și a autenticității lucrării, studentul poate utiliza programele de antiplagiat gratuite, așa precum: *Plagiat detector* și *Plagiarism*.

Norme etice. Teza de an/de licență reflectă integral munca studentului. Toate sursele bibliografice utilizate sunt menționate în lista bibliografică, în caz contrar, studentul este învinuit de plagiat. Prin plagiat se înțelege însușirea integrală sau parțială a unei lucrări științifice.

Principii de citare. Citările și referințele bibliografice sunt componente obligatorii pentru orice lucrare științifică, reprezentând un ansamblu de date prescrise, prezentate într-o anumită ordine și suficiente pentru identificarea unei publicații menționate în lucrare.

Citarea este reproducerea întocmai a unor fragmente, de regulă, de dimensiuni mici, dintr-o lucrare scrisă, cu indicarea exactă a sursei, în scopul de a întări afirmații, ilustra idei și argumenta poziții. Citarea permite identificarea lucrării din care cercetătorul a extras citate, idei, date statistice, tabele etc. și indicarea localizării acestora în cadrul publicației-sursă.

În cazul lucrărilor în format letric, referința la sursa bibliografică se inserează în text, în paranteze rotunde, unde se indică numele autorului, anul apariției lucrării și pagina de unde a fost preluat fragmentul de text.

Exemplu: „Este un studiu amplu în care autorii evidențiază și detaliază șase interpretări (tipuri) ale fenomenului convergenței: convergența rețelelor, convergența terminalelor, convergența serviciilor, convergența retoricii, convergența pieței și convergența regimurilor de reglementare” (Fuchs, 2023, p. 23).

În cazul resurselor web, referința la sursa bibliografică se inserează în text, de asemenea, în paranteze rotunde, unde se indicată denumirea materialului și anul publicării.

Exemplu: „Moldova 1, Moldova 2 și Radio Moldova au lansat campania socială *Oamenii ajută copacii*. Cu eforturi comune putem depăși consecințele dezastrului de la Grădina Botanică, unul dintre cele mai pitorești locuri din țară. Orice implicare contează. Participă, donează – aportul tău contează!” (Campania „Oamenii ajută copacii”, 2017).

Citatul care redă un pasaj preluat identic este pus între ghilimele, fiind urmat de referința în care se indică, printre altele, pagina la care acesta se află în sursa utilizată. Între citatul propriu-zis și referință nu se pune virgulă sau punct, aceste semne de punctuație se pun după paranteze.

Referințele din paranteze nu pot fi trecute dintr-un rând în altul și nu pot fi amplasate la începutul rândului.

Principii de redactare a bibliografiei. Bibliografia tezei de an/de licență conține detalii ale referințelor bibliografice citate în text (cărți, reviste, acte legislative, pagini web) și trebuie structurată, în așa fel, încât să permită găsirea și consultarea acestora. Lista referințelor bibliografice se amplasează la sfârșitul studiului și se întitulează **Bibliografie**.

Într-o teză de an/de licență se utilizează un singur stil de citare bibliografică.

Sursele bibliografice sunt divizate conform limbii în care au fost publicate: română, engleză, franceză, rusă, ucraineană etc., apoi resursele Web, cu păstrarea numerotării unice.

Criteriul recomandat de aranjare a referințelor bibliografice este ordinea alfabetică a primului cuvânt din referință (numele autorului sau primul cuvânt din titlu). Toate referințele sunt numerotate prin cifre arabe (1, 2, 3 ...).

Referințele bibliografice la lucrări în format letric includ: numele, prenumele autorului; titlul lucrării; orașul, editura, anul apariției; numărul total de pagini; ISBN-ul (*Anexele 6, 7*).

Referințele bibliografice la lucrări în format online includ: numele, prenumele autorului (dacă are); titlul lucrării; link-ul, data la care informația a fost accesată și citată (*Anexele 6, 7*).

Dacă un autor are mai multe lucrări, ordonarea acestora se face cronologic, în ordine crescătoare.

Dacă un autor are mai multe lucrări apărute în același an, după anul apariției fiecărei lucrări se adaugă o literă mică. Primei lucrări incluse în lista bibliografică îi va reveni prima literă din alfabet, celei de-a doua – a doua literă, celei de-a treia – a treia literă etc.

VIII. SUSȚINEREA FINALĂ A TEZELOR DE LICENȚĂ

Susținerea finală a tezelor de licență este organizată în luna iunie și se desfășoară conform orarului susținerii tezelor, afișat pe *Avizierul* Departamentului de specialitate sau al Facultății. Tezele de licență admise spre susținere sunt prezentate în fața *Comisiei pentru susținerea tezelor de licență*, componența căreia este aprobată prin ordinul rectorului USM.

Susținerea tezei de licență este publică, timpul alocat susținerii integrale nu poate depăși o oră academică (45 min).

Susținerea finală, la fel ca susținerea prealabilă, se desfășoară în trei etape: prezentarea tezei, sesiunea de întrebări-răspunsuri și încheierea.

1) *Prezentarea.* Pentru prezentarea discursului pe marginea tezei, licențiatului i se oferă 15-20 de minute. Discursul și prezentarea sunt coordonate cu conducătorul științific.

În cazul tezelor de cercetare și mixte, discursul conține date privind:

- tema tezei, actualitatea și importanța ei;
- gradul de investigație: nume notorii de cercetători și studii relevante la tema de cercetare;
- metodologia cercetării;
- scopul, obiectivele și ipoteza de lucru;
- noutatea științifică;
- sumarul lucrării și descrierea conținuturilor capitolelor și subcapitolelor;
- concluziile și recomandările.

Discursul autorului tezei de cercetare sau mixte este însoțit de prezentarea în format PowerPoint, Canva și Prezi a celor mai importante aspecte ale tezei. Prezentarea în PowerPoint Canva și Prezi conține, orientativ, 10-15 diapozitive (slide-uri):

- 1 slide cu titlul lucrării, numele absolventului și numele

- cadrului didactic-coordonator;
- 3-4 slide-uri pentru informația din introducere: actualitatea și importanța, metodologia, ipoteza, scopul, obiectivele;
- 3-6 slide-uri pentru conținutul de bază al capitolelor, tabele, figuri etc., care demonstrează realizarea obiectivelor de cercetare;
- 3-4 slide-uri pentru concluzii și recomandări.

Fiecare slide va conține aproximativ 7 rânduri de text, informația prezentată fiind comentată de student (nu citită).

În cazul tezelor de creație, discursul conține date privind:

- produsul realizat, importanța și valoarea acestuia;
- gradul de investigație: nume notorii de jurnaliști, creatori, producători etc. și studii relevante la temă;
- metodologia de creație
- scopul, obiectivele și ipoteza de lucru;
- sumarul lucrării, descrierea conceptului, etapelor de creație și tehnicilor de realizare;
- concluziile și recomandările;
- adresele electronice la care poate fi accesat produsul.

Discursul autorului tezei de creație este însoțit de prezentarea produselor realizate sau a unor pasaje din acestea.

2) **Sesiunea de întrebări-răspunsuri.** În cadrul acesteia, membrii *Comisiei pentru susținerea tezelor de licență* dau întrebări referitoare la tema tezei, metodologia folosită, studiul de caz realizat etc., iar licențiatul oferă răspunsuri și își argumentează viziunile, opiniile. Răspunsurile trebuie să fie clare, succinte și la subiect. La sesiunea de întrebări-răspunsuri pot participa toate persoanele prezente în sală.

3) **Încheierea.** După sesiunea de întrebări-răspunsuri, președintele *Comisiei pentru susținerea tezelor de licență* îi oferă studentului un cuvânt de încheiere.

IX. EVALUAREA TEZELOR DE LICENȚĂ

Comisia pentru susținerea tezelor de licență apreciază tezele sub aspectul calității acestora, discursului de prezentare a tezei și răspunsurilor absolventului la întrebările pe marginea lucrării.

Tezele de licență sunt apreciate de fiecare membru al Comisiei, după un șir de criterii, printre care:

- realizarea studiului/calitatea științifică a cercetării propriu-zise;
- conținutul și forma prezentării;
- susținerea/răspunsurile la întrebările pe marginea tezei;
- contribuția și experiența practică personală a autorului tezei;
- avizul conducătorului științific;
- respectarea planului calendaristic etc.

Criteriile de evaluare sunt expuse în ultimele două anexe din prezentul ghid (*Anexele 12, 13*).

Nota finală se calculează la ședința *Comisiei pentru susținerea tezelor de licență*, care are loc imediat după ultima susținere de teză planificată. Fiecare membru al Comisiei calculează nota prin aplicarea următorilor coeficienți: 50% – pentru calitatea științifică, 25% – pentru modul de prezentare și 25% – pentru răspunsurile date de licențiat la întrebările pe marginea tezei.

Nota finală se calculează ca media aritmetică a notelor atribuite de fiecare membru al Comisiei (cu excepția secretarului). Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la „1” la „10”, conform scalei de notare, calificativul de promovare fiind nota „5”. Nota se introduce în Borderoul de evaluare a tezelor de licență, carnetul de note și suplimentul la diploma de licență.

Rezultatele susținerii tezelor de licență se comunică public, în ziua în care acestea au fost susținute. Președintele *Comisiei pentru susținerea tezelor de licență* face o prezentare generală a calității tezelor și anunță notele. De regulă, el recomandă pentru publicare cele mai valoroase lucrări, în primul rând, cele originale, bazate pe surse

inedite sau pe materiale de creație proprii, care conțin concluzii importante și recomandări valoroase.

Contestarea rezultatului susținerii tezei de licență. Studentul, dacă nu este de acord cu nota pe care a primit-o, are dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei de licență. Cererile pentru contestare se depun în scris, la Departamentul de specialitate, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea rezultatelor. Contestările sunt examinate de către *Comisia pentru susținerea tezelor de licență* în termen de 48 de ore de la depunerea cererii, în prezența membrilor *Comisiei de supraveghere a examinării contestărilor*, desemnate prin ordinul rectorului USM. *Comisia pentru susținerea tezelor de licență*, după reverificarea tezei de licență, decide schimbarea sau nu a notei. Nota poate fi atât *majorată*, cât și *micșorată*. Decizia Comisiei rămâne definitivă.

În cazul depistării unor *acțiuni/tentative de corupție/corupere*, inclusiv trafic de influență sau manifestarea de către licențiat a unui comportament ce contravine normelor etice și morale general acceptate, *Comisia pentru susținerea tezelor de licență*, în baza probelor, este în drept să elimine candidatul de la susținere.

Neprezentarea la susținerea tezei de licență este calificată drept nesusținerea acesteia.

Dacă studentul nu a susținut teza de licență în sesiunea stabilită, el are dreptul să o susțină repetat, *de cel mult două ori în decursul a 5 ani de la absolvire*, cu suportarea cheltuielilor de examinare, stabilite de USM. La a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea temei tezei de licență, *cu cel puțin 6 luni până la începerea sesiunii de licență*, prin depunerea cererii pe numele rectorului, avizată de către șeful Departamentului de specialitate și decanul Facultății.

ANEXE

Anexa 1

APROBAT în cadrul ședinței Senatului USM

REGULAMENTUL ANTIPLAGIAT AL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA

1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu următoarele acte:

- Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014.
- Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15.07.2004.
- Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139, 02.07.2010.
- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 880 din 22.11.2012 cu privire la Strategia națională în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020.
- Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației nr. 12 din 15 septembrie 2010; Ordinul nr. 726 din 20 septembrie 2010.
- Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, anexă la ordinul Ministerului Educației și Tineretului nr. 84 din 15 februarie 2008.

1.2. Prezentul Regulament reglementează modalitățile și principiile de funcționare a procedurii antiplagiat, precum și modul de realizare a activităților premergătoare, curente și ulterioare, care sunt întreprinse în cadrul Universității de Stat din Moldova, pentru a preveni și soluționa cazurile de plagiat.

1.3. Plagiatul academic este acțiunea de preluare a unor produse de muncă intelectuală și presupune expunerea, într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor creații intelectuale originale extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

1.4. Se consideră caz de plagiat academic în următoarele situații exemplificative:

a) reproducerea (directă sau prin traducere) unor idei, date, texte care aparțin altei persoane, fără indicarea sau prin indicarea incompletă sau incorectă a sursei;

b) preluarea unor idei, date, texte din diverse surse și prezentarea acestora ca fiind contribuție proprie;

c) omiterea plasării între ghilimele ('...'), în mod clar, a cuvintelor, propozițiilor, paragrafelor preluate *ad litteram* sau *cvasiliteral*, din diverse surse;

d) parafrizarea conținutului lucrării altei persoane, fără a face referire la sursă;

e) reproducerea materialelor audio, video, software etc., fără consemnarea surselor și mai mult, asumarea acestora ca fiind contribuție proprie;

f) reproducerea lucrărilor colegilor și prezentarea acestora ca fiind proprii;

g) folosirea lucrărilor obținute de pe Internet sau scrise de o altă persoană (contra cost sau gratis);

h) citarea unui fragment din originalul unei opere științifice în volum mai mare de 400 de cuvinte;

i) citarea câtorva fragmente, în volum de până la 300 de cuvinte fiecare, din originalul unei opere științifice, volumul total fiind mai mare decât o coală de autor;

j) reproducerea *ad litteram* a propriei teze de licență în conținutul tezei de masterat.

1.5. Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte considerate ca aparțin noțiunilor de bază din specialitatea respectivă, sau folosirea unor noțiuni de cultură generală.

1.6. Plagiatul în cazul unei teze de licență/master/doctor (mai departe: teză) reprezintă o fraudă intelectuală majoră, care atrage imediat eliminarea din examenul de susținere a tezei respective.

1.7. Plagiatul efectuat de studenți/masteranzi în cadrul activităților de curs va fi sancționat de cadrul didactic prin micșorarea notei în funcție de gravitatea fraudei.

2. ASPECTE PROCESUALE

2.1. Pentru a preveni plagiatul în rândul studenților, cadrele didactice, conducerea facultății, conducătorul științific, alte persoane, începând cu primul an de studii, explică studenților: definiția plagiatului; exemple de cazuri concrete; sancțiuni impuse; modul de soluționare a cazurilor; explicarea metodologiei de întocmire a unei lucrări științifice.

2.2. Fiecare student este obligat să depună la departament/școala doctorală teza de licență/master/doctor în format electronic cu 10 zile înainte de începerea examenului de licență/susținerea publică a tezei de master/doctor.

2.3. Șeful departamentului/directorul școlii doctorale va verifica corespunderea conținutului tezei în varianta scrisă pe hârtie cu cea în format electronic, pentru a exclude necorespunderile titlurilor/conținuturilor și va plasa teza în format electronic în Repozitoriul USM în termen de 3 zile de la depunerea tezei la catedră/departament.

2.4. Instrucțiunea privind plasarea tezelor de licență/master pentru verificarea gradului de plagiat va fi actualizată anual și transmise decanatelor până pe data de 1 martie de către responsabilul de la Centrul de plasament și susținere a inovațiilor studentești al USM.

2.5. Detectarea gradului de coincidență cu alte surse va fi efectuată prin analiza lucrării în regim automat de către subsistemul de control al plagiatului în termen de 6 zile calendaristice de la depunerea tezei în Repozitoriul USM. Acces la rezultatele analizei tezei au șeful

departamentului/directorul școlii doctorale pentru tezele elaborate în cadrul programelor de formare profesională pentru care este responsabil, decanul facultății, rectorul, prorectorii, colaboratorii Institutului de cercetări și inovare, Departamentului Studii și responsabilul de la Centrul de plasament și susținere a inovațiilor studențești al USM.

2.5.1. Toate tezele de licență/master/doctor elaborate de studenții USM sunt pasibile de analiză prin sistemul antiplagiat.

2.6. Șeful de departament/directorul școlii doctorale va verifica rezultatele analizei lucrării expediate pe adresa departamentului/școlii doctorale după evaluare de sistem antiplagiat și în cazul în care se constată o situație de plagiat (teza conține mai puțin de 60% text original pentru tezele de licență/master¹), va informa imediat conducătorul științific. Conducătorul științific va informa studentul/masterandul în cauză.

2.6.1. Conducătorul științific va informa studentul care a admis plagiat și îi va restitui teza în scopul eliminării plagiatului și corectării tezei în timp de 4 zile calendaristice.

2.6.2. După eliminarea plagiatului, studentul va depune din nou teza la departament/școala doctorală pentru reexaminarea prin sistemul antiplagiat al USM în timp de 2 zile calendaristice.

2.7. Șeful de departament/directorul școlii doctorale și conducătorul științific verifică rezultatele analizei antiplagiat al tezei reexaminată și vor lua una din următoarele decizii:

- teza este admisă pentru susținere, dacă nu s-a adevărit faptul plagiatului sau au fost stabilite fapte minore, involuntare de plagiat;
- teza este întoarsă studentului pentru a fi efectuate modificările cuvenite și reexaminarea ulterioară a acesteia;
- teza nu este admisă pentru susținere, dacă s-a adevărit faptul plagiatului.

¹ * în cazul tezelor de doctor, fiecare școală doctorală a USM va stabili cota procentuală a textului original și termenul de verificare.

2.7.1. Studentul va fi informat, prin afișare pe panoul catedrei, referitor la decizia luată, în curs de 24 de ore.

2.8. În cazul depistării plagiatului de către Comisia pentru examenul de licență/master/doctor, în cadrul susținerii publice a tezei, teza va fi apreciată cu nota 1 „unu”.

2.9. Conducătorul științific este responsabil de neadmiterea de către student a plagiatului în teză.

2.10. Studentul care a admis repetat plagiat nu va fi admis în anul respectiv la examenul de susținere a tezei.

3. DISPOZIȚII FINALE

3.1. Prezentul Regulament, ca și modificările ulterioare, efectuate în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la managementul calității serviciilor educaționale și de cercetare în instituțiile de învățământ superior.

3.2. Decanii facultăților sunt obligați să aducă la cunoștință prevederile prezentului Regulament tuturor studenților/masteranzilor și cadrelor didactice de la facultate.

3.3. Prezentul Regulament intră în vigoare din momentul aprobării de către Senatul USM.

Anexa 2

*APROBAT la ședința Senatului
Universității de Stat din Moldova*

CODUL DE ETICĂ ȘI INTEGRITATE ACADEMICĂ AL UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA

Preambul

Universitatea de Stat din Moldova împărtășește Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta Națiunilor Unite, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Carta Socială Europeană, Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, Convenția UNESCO privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului, Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, Declarația de la Bologna, precum și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. În acest context, Universitatea este atașată tradiției gândirii libere, libertății academice, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pluralismului politic, democrației și principiului supremației legii, fiind adoptat Codul de etică și integritate academică al USM (2018).

Prezentul Cod de etică și integritate academică (Cod – în continuare) este un contract moral între personalul din învățământul superior: personal științifico-didactic; personal didactic auxiliar; alte categorii de personal: personal administrativ, precum și personal auxiliar și de deservire și Universitatea de Stat din Moldova, vizând și studenții de la ciclurile I, II, III din învățământul superior (comunitate universitară – în continuare), contribuind la dezvoltarea integrității academice și la prestigiul Universității de Stat din Moldova.

La interferența dintre morală și drept, Codul este un instrument de orientare, de intervenție ameliorativă, de evaluare a moralității acțiunilor membrilor comunității universitare, pe baza unor standarde generale bune pentru fiecare, dar și pentru societate, conciliind: concurență și cooperare, individualism și întraajutorare, coerciție și liber arbitru cu scopul de a proteja atât libertatea și demnitatea persoanei, cât și binele public.

Normele cuprinse în cadrul prezentului Cod sunt elaborate în spiritul integrității, responsabilității și eticii, fiind în conformitate cu prevederile cadrului normativ național și european în acest domeniu. Codul cuprinde norme obligatorii, a căror nerespectare atrage după sine sancțiuni disciplinare/administrative.

Scopul principal al Codului este de a apăra și de a promova drepturile și interesele legitime ale comunității universitare, în cadrul Universității de Stat din Moldova, prin acțiuni independente și confidențiale. Membrii comunității universitare pot depune la Oficiul Ombudsmanului Studentesc și la Comisia de Etică și Integritate Academică plângeri legate de acțiunile sau omisiunile personalului din învățământul superior sau al serviciilor universitare, precum și de a face sugestii cu privire la aspectele de predare și/sau sociale.

Prin implementarea prezentului Cod se urmăresc următoarele obiective:

- Promovarea comportamentelor etice și descurajarea practicilor lipsite de integritate în rândul membrilor Universității de Stat din Moldova.
- Crearea unui climat de bună colaborare și încredere reciprocă.
- Generarea unui nucleu de integritate care să iradiază și în rândul altor structuri cu care relaționează mediul academic.

Imprimând consistență pozițiilor etice definiții prin dezaprobarea comportamentului neadecvat, având ca suport cadrul legal, Codul asigură o conduită morală a membrilor comunității academice a Universității de Stat din Moldova prin promovarea unei culturi instituționale adecvate, bazate pe un ansamblu de drepturi și obligații ce

decurg din valori relevante și norme călăuzitoare, aplicabile în situații concrete întru afirmarea unei interacțiuni sociale armonioase, fapt ce ar consolida cadrul de realizare a performanței, de fructificare pozitivă și eficientă a potențialului profesional și uman al tuturor membrilor comunității universitare.

Capitolul I. Principii generale

Art. 1. Codul Universității de Stat din Moldova este întocmit în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale legislației în domeniul educației și al muncii, cu respectarea drepturilor omului și onorarea responsabilităților de către universitari.

Art. 2. Codul este elaborat în raport cu valorile, principiile și normele etice profesionale generale ale: libertății academice, autonomiei personale, dreptății și echității, respectului și toleranței, profesionalismului, meritului, transparenței, responsabilității profesionale și sociale, onestității și corectitudinii intelectuale, bunăvoinței și griji.

Art. 3. Este un document cu funcție de ghid în desfășurarea relațiilor moral-profesionale dintre comunitatea universitară, precum și în desfășurarea relațiilor dintre membrii comunității universitare și colaboratorii externi.

Art. 4. Prezentul Cod are drept scop a promova cadrul unui anturaj al: corectitudinii, încrederii, colegialității, politetii, discreției, solidarității întru a favoriza crearea unei armonii între componentele academice - didactică și de cercetare - , dar și a tuturor activităților universitare în general, toate contribuind la menținerea profilului moral al societății, acesta având un impact adecvat asupra vieții extracurriculare.

Art. 5. Prezentul Cod reflectă vocația etică a Universității de Stat din Moldova în calitate de instituție angajată să respecte rigorile înaintate de standardele naționale întru a promova valorile și normele ethosului academic, ale responsabilității și subordonării ierarhice, ale apărării demnității și integrității persoanei, ale dezvoltării egalității.

Art. 6 (1) Universitatea de Stat din Moldova este o instituție apolitică. Afilierea unui membru al comunității universitare la un partid politic este o opțiune strict personală și nu angajează cu nimic instituția sau o subdiviziune a acesteia.

(2) Apartenența la comunitatea universitară nu îngrădește în niciun mod activitățile politice ale membrilor ei, ca persoane particulare, în afara spațiului Universității de Stat din Moldova.

Art. 7. În spațiul Universității de Stat din Moldova este interzisă orice formă de discriminare, inclusiv în cadrul: admiterii și înmatriculării studenților, evaluării lor academice, angajării și evaluării personalului didactic, a salariilor Universității de Stat din Moldova, promovării în organisme sau funcții de conducere, al accesului la drepturile oferite de Carta Universitară.

Art. 8. Universitatea de Stat din Moldova, în ansamblul său, dar și fiecare persoană salarizată sau voluntară care activează în cadrul instituției vor veghea la respectarea Codului, bazându-se pe următoarele principii:

(1) Principiul Integrității – membrii comunității universitare își vor realiza toate activitățile

în mod etic și incoruptibil, pentru a nu compromite reputația personală, precum și prestigiul instituției de învățământ prin săvârșirea unor fapte imorale sau nedemne.

(2) Principiul Libertății Academice – membrii comunității universitare sunt liberi a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul cursurilor, seminarelor, conferințelor, dezbaterilor, dar și al lucrărilor elaborate și susținute, precum și a-și desfășura activitatea didactică, de cercetare și de creație, fără a fi supuși cenzurii sau îndoctrinării dogmatice.

(3) Principiul Dreptății și Echității – membrii comunității universitare sunt tratați corect și echitabil, indiferent de gen, vârstă, rasă, dizabilități, orientare sexuală, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, stare materială sau mediu de proveniență, asigurând egalitatea de șanse, tratarea nepărtinitoare și evitând abuzul de putere.

(4) Principiul Transparenței – membrii comunității universitare au obligația de a asigura accesul la informație în ceea ce privește admiterea, evaluarea, angajarea și promovarea în cadrul Universității de Stat din Moldova, asigurând o informare exhaustivă și veridică.

(5) Principiul Onestității – se manifestă în raport cu corectitudinea intelectuală și presupune respectarea dreptului de autor pentru diferite categorii de lucrări cu caracter științific, psihopedagogie, didactic, precum și interzicerea fraudelor intelectuale și/sau de contrafacere.

(6) Principiul Respectului și Toleranței – presupune un mediu academic favorabil pentru studiu și cercetare, în egală măsură, tuturor membrilor comunității universitare, lipsit de orice manifestare și formă de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare, iar disputele se rezolvă prin argumente raționale și nu prin utilizarea unui limbaj vulgar sau acțiuni care reprezintă atacuri la persoană.

(7) Principiul Confidențialității – comunitatea academică are obligația să respecte confidențialitatea în aspecte ce țin de viața privată, precum și a solicitărilor personale referitoare la păstrarea confidențialității, să nu dea informații decât cu acordul decanatului sau rectoratului și numai persoanelor împuternicite, și numai dacă există motive îndreptățite.

(8) Principiul Loialității – presupune obligația fiecărui membru al comunității universitare de a susține obiectivele, strategiile și politicile acesteia în scopul realizării misiunii și creșterii competitivității ei.

Capitolul II. Standarde de integritate în procesul educațional

Art. 9. În cadrul prezentului Cod sunt stabilite trei standarde de integritate în vederea promovării procesului educațional al Universității de Stat din Moldova, care sunt tratate în conformitate cu prevederile cadrului normativ național și european în acest domeniu:

(1) Standarde privind relațiile dintre personalul științifico-didactic/personalul didactic:

a) să promoveze respectul reciproc între cadrele didactice din cadrul Universității de Stat din Moldova;

b) să manifeste intransigență anunțând și demascând orice tentativă de corupție, dacă aceasta există și poate fi dovedită în rândul cadrelor didactice;

c) să militeze împotriva oricărei forme de plagiat în activitatea de cercetare științifică sau în activitatea de elaborare a materialelor metodico-didactice;

d) să militeze împotriva discriminării din mediul academic;

e) să promoveze și să respecte principiile și valorile menționate în Cod prin activitățile de predare-învățare.

(2) Standarde privind relațiile dintre studenți:

a) să se promoveze spiritul de colegialitate și respectul reciproc între toți studenții instituției;

b) să se rezolve pe cale amiabilă conflictele sau disputele ce pot apărea în relațiile dintre studenți, evitându-se un limbaj sau ton necorespunzător;

c) este sancționabilă orice formă de fraudă, cum ar fi: preluarea lucrărilor, proiectelor sau a lucrului individual efectuat de alți colegi și raportarea acestora ca rezultate proprii, substituirea lucrărilor sau a identității acestora, plagiatul (copiatul) total sau parțial la lucrări sau alte tipuri de verificări;

d) să se promoveze spiritul de competiție loială, în toate activitățile specifice Universității de Stat din Moldova, cum ar fi: activitățile de învățare, laborator, activitățile culturale, sportive etc.

(3) Standarde privind relațiile dintre personalul științifico-didactic/personalul didactic și studenți:

a) Relațiile dintre personalul științifico-didactic/didactic și student în ceea ce privește procesul instructiv-educativ, să fie transparente chiar de la primele ore de predare. Prin transparență se înțelege că studenții vor cunoaște de la începutul activității care sunt cerințele privind nivelul de pregătire la lucrările scrise sau verificări;

b) Desfășurarea lucrărilor scrise, a verificărilor și susținerea proiectelor sau a lucrului individual trebuie să aibă loc într-o atmosferă lipsită de tensiune, prin asigurarea condițiilor unei evaluări corecte și obiective;

c) Este interzis și se sancționează plagiatul (copiatul) de orice fel la lucrări scrise, teze, verificări, lucrul individual sau proiecte, precum și în cazul examenelor de finalizare a studiilor;

d) În relațiile dintre personalul științifico-didactic/didactic și studenți nu este admisă hărțuirea în diverse forme, sunt interzise: misoginismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, hărțuirea cauzată de convingerile religioase sau politice sau hărțuirea sexuală;

e) Este interzisă și se pedepsește tentativa de mituire sub diverse forme de către student sau părintele acestuia în scopul promovării unor discipline etc. De asemenea, este considerată imorală și se pedepsește traficarea examenelor de orice fel în schimbul unor sume de bani, bunuri materiale, servicii sau alte avantaje primite de personalul științifico- didactic/didactic;

f) În relațiile dintre personalul științifico-didactic/didactic și studenți trebuie să se respecte principiul nediscriminării și egalității de șanse. Astfel, este interzisă discriminarea studenților pe orice criterii, cum ar fi: sex, etnie, religie, categorie socială, stare socială sau mediu de proveniență;

g) Personalul științifico-didactic/didactic are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților (anumite afecțiuni, domiciliu, apartenență politică sau religioasă etc.) și să nu dea informații decât la cererea consiliului profesoral sau a altor instituții abilitate în acest sens.

Capitolul III. Drepturile și obligațiile membrilor comunității universitare

Art. 10. Membrii comunității universitare din cadrul Universității de Stat din Moldova au drepturi și obligații ce decurg din legislația generală în vigoare, din Carta și Regulamentele Universității, precum și din prevederile contractului individual și colectiv de muncă sau de studii.

Art. 11 (1) Universitatea de Stat din Moldova încurajează, promovează și protejează performanțele în activitatea didactică, de cercetare, culturală și sportivă; asigură recunoașterea meritelor, a creativității ce contribuie la creșterea prestigiului instituțional; asigură aprecierea și ierarhizarea calitativă în funcție de rezultatele obținute.

(2) Universitatea de Stat din Moldova apără dreptul la proprietatea intelectuală, cultivă competiția loială și devotamentul față de domeniul de specialitate și față de instituție.

Art. 12 (1) Universitatea de Stat din Moldova protejează dreptul la confidențialitatea privind viața privată a membrilor ei;

(2) Membrii comunității universitare sunt chemați să contribuie la evitarea și, după caz, la soluționarea situațiilor de conflict (personal, material, de rol, în interiorul instituției, precum și în cadrul colaborărilor externe).

Art. 13. Fiecare membru al comunității academice are datoria de a participa la activitățile de învățământ și de cercetare ale Universității, precum și la organizarea și conducerea acestora; dispune de dreptul de a-și alege subiectele de cercetare și de studiu, de a interpreta și valorifica rezultatele cercetării, contribuind la ridicarea gradului de competitivitate a programelor academice.

Art. 14 (1) Membrii comunității universitare au asigurate deplina libertate de gândire, de conștiință și de manifestare în activitatea profesională în temeiul exercitării și respectării autonomiei personale.

(2) Membrii comunității universitare se pot asocia în sindicate, în scopul apărării drepturilor prevăzute de lege; au dreptul să înființeze

societăți științifice, culturale și asociații sportive, naționale și internaționale sau să facă parte din ele în măsura în care acest lucru nu influențează negativ prestigiul și imaginea instituției.

Art. 15. Membrii comunității universitare au următoarele **drepturi**:

1) Dreptul de a înainta o reclamație Oficiului Ombudsmanului Studențesc (OOS – în continuare) și Comisiei de Etică USM legată de orice litigiu ce ar fi obiect al prezentului Cod;

2) Dreptul de a fi liber în comunicare cu mediul academic în conformitate cu dispozițiile anterior expuse;

3) Dreptul la o analiză amplă a problemei în conformitate cu principiile de bază, aliniindu-se conceptului de dreptate și echitate;

4) Dreptul de a avea acces la orice informație de interes public;

5) Dreptul de a beneficia de o abordare a plângerilor cu o deosebită scrupulozitate și diligență în concordanță cu regulile de bază, respectându-se ambele părți în proces.

Art. 16 Membrii comunității universitare au următoarele **obligații**:

1) Să respecte prevederile legilor în baza cărora își desfășoară activitatea, ale Codului muncii, ale Cartei Universității, ale Regulamentului de ordine interioară, precum și hotărârile conducerii Universității, a facultăților, a departamentelor și a catedrelor;

2) Să respecte ordinea, moralitatea, onoarea personală și drepturile celorlalți atât în interiorul Universității, cât și în afara ei;

3) Să asigure dezvoltarea unui climat de civilitate, respect reciproc, recunoaștere și prețuire a demnității individuale, bunăvoință, toleranță, grijă, solidaritate, atașament față de instituție și față de valorile pe care aceasta le promovează;

4) Să-și îndeplinească în mod corespunzător obligațiile didactice, de studii, de serviciu, în acord cu principiul profesionalismului;

5) Personalul științifico-didactic/didactic trebuie să probeze calități științifice și psihopedagogice, obiectivitate, spirit de dreptate, corectitudine în activitatea de predare- învățare, de cercetare și publicare, de evaluare a performanței;

6) Personalul științifico-didactic/didactic trebuie să respecte principiul proprietății intelectuale, să precizeze contribuția personală într-o cercetare desfășurată prin acord de colaborare, să utilizeze informația prin citarea corectă și indicarea sursei de documentare;

7) Personalul din învățământul superior este obligat să nu primească, să nu ofere și să nu tolereze folosirea unor mijloace ilicite în desfășurarea activității lor;

8) Studenții au obligația să respecte autoritatea personalului din învățământului superior, precum și autoritatea organismelor de conducere ale Universității și ale facultăților;

9) Studenții sunt obligați să nu primească, să nu ofere și să nu tolereze folosirea unor mijloace ilicite în timpul examinării, în pregătirea lucrului individual, a tezelor de licență, a tezelor de master și a tezelor de doctorat; să nu comită fraudă intelectuală;

10) Studenții sunt obligați să folosească în mod civilizată patrimoniul Universității; să nu deterioreze baza materială din sălile de curs și de seminar, din laboratoare, biblioteci, cămine, cantine, terenuri sportive, spații amenajate pentru recreere;

11) Membrii comunității universitare trebuie să se abțină de la comiterea oricăror fapte care pot afecta prestigiul și imaginea Universității.

Art. 17. Constituie încălcări ale obligației de loialitate:

1) desfășurarea de acțiuni care ar conduce la prejudicii financiare, la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale, dobândite în mod legal de către Universitate;

2) îndemnarea studenților, în cadrul activităților didactice, să abandoneze cursurile universitare în favoarea unei alte instituții de învățământ;

3) angajarea în acțiuni care, în condițiile legii, constituie concurență neloială;

4) desfășurarea de acțiuni menite să discrediteze universitatea sau să afecteze în mod grav imaginea și prestigiul acesteia.

Art. 18. Membrii comunității academice nu pot participa la următoarele activități care implică soțul sau rude până la gradul IV, inclusiv, sau un afin până la gradul III, inclusiv:

- a) concursuri de admitere;
- b) activități de evaluare a studenților (comisii de examene);
- c) îndrumarea tezelor de licență și a tezelor de mașter;
- d) conducerea doctoratelor;
- e) activități de evaluare a personalului științifico-didactic/didactic;
- f) concursuri pentru ocuparea posturilor vacante;
- g) comisii de analiză și recepție a lucrărilor din contractele de cercetare științifică;
- h) comisii de cercetare disciplinară, de etică și control;
- i) comisii de achiziții, comisii de atribuire de burse, premii, recompense, titluri și grade onorifice.

Art. 19 Membrii comunității universitare trebuie să probeze competență științifică și profesională, precum și calități morale pentru asigurarea obiectivității concursurilor, astfel încât, angajarea și evaluarea activității membrilor comunității academice să se facă pe criterii de autoritate și calitate profesională și morală.

Art. 20 Este interzisă desfășurarea, pe teritoriul Universității de Stat din Moldova, a unor activități ofensatoare cultelor care funcționează în mod legal în țara noastră.

Capitolul IV. Abaterile de la Codul de Etică și Integritate Academică și sancționarea lor

Art. 21. Se consideră abatere de la Cod și se sancționează următoarele:

- a) fraudă sub orice formă în activitatea de predare, învățare, cercetare științifică și în celelalte activități din Universitatea de Stat din Moldova;
- b) corupția sau favorizarea acesteia (de la acte de mituire până la trafic de influență, cu recurs la bani, servicii, cadouri);
- c) distrugerea, alterarea sau falsificarea documentelor și a bazelor de date ale Universității, precum și utilizarea lor în scopuri ilicite;
- d) furnizarea de informații false conducerii Universității;
- e) obstrucționarea activității de instruire și educare, de cercetare științifică, administrativă sau a oricărei funcții a Universității;

- f) orice formă de agresare fizică sau morală;
- g) favoritismul sub orice formă;
- h) obținerea, pretinderea sau nerefuzarea unor avantaje necuvenite;
- i) participarea la activități didactice și manifestări științifice sub influența alcoolului;
- j) îndeplinirea atribuțiilor de serviciu sub influența alcoolului;
- k) folosirea unui limbaj contrar spiritului academic;
- l) intrarea neautorizată în spațiile în care accesul este reglementat prin măsuri speciale;
- m) practicarea unor atitudini și comportamente indecente, insultătoare sau obscene;
- n) utilizarea neautorizată și provocarea de prejudicii, cu vinovăție, patrimoniului Universității;
- o) denigrarea publică a personalului sau instituției de către membrii comunității universitare;
- p) folosirea abuzivă a calității de membru al comunității academice;
- q) organizarea și desfășurarea de activități politice în Universitate, precum și folosirea numelui Universității, a resurselor umane, financiare sau materiale ale acesteia în scopuri politice;
- r) discriminarea sub orice formă.

Art. 22 (1) Este interzis și se sancționează plagiatul sub orice formă. Plagiatul academic este acțiunea de preluare a unor produse de muncă intelectuală și presupune expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic a unor creații intelectuale originale extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

(2) Este interzis să se facă abuz de statutul socioprofesional/ poziția ierarhică în exploatarea rezultatelor muncii științifice ale altor profesioniști și se sancționează încălcarea dreptului la proprietate intelectuală.

(3) Prezentul Cod nu suplinește aplicarea prevederilor codurilor și ale regulamentelor pentru cercetarea științifică de profil.

Art. 23. Este interzisă și se sancționează hărțuirea sexuală a angajaților Universității de Stat din Moldova, a doctoranzilor, a masteranzilor, a studenților și a candidaților. Sub incidența acestei prevederi intră, printre altele, următoarele fapte:

a) condiționarea angajării, numirii, admiterii sau evaluării personalului din Universitatea de Stat din Moldova, a studenților, a masteranzilor, a doctoranzilor, prin obținerea unor favoruri sexuale;

b) practicarea unor comportamente sau atitudini de natură sexuală, implicite sau explicite, fizice sau verbale, prin care se urmărește obținerea unor avantaje personale;

c) promovarea unor conduite care au ca intenție sau ca efect crearea unei intimități jenante, a unui climat de muncă ostil sau conflictual ori care conduc la afectarea performanțelor în muncă ale salariaților și studenților Universității de Stat din Moldova;

d) folosirea unor ținute vestimentare indecente în raporturile publice de pe teritoriul Universității de Stat din Moldova.

Art. 24. Constituie abatere folosirea de către studenți a unor mijloace ilicite atunci când sunt supuși evaluării prin examene, colocvii, referate, teze de licență și de mașter. Se consideră mijloc ilicit orice procedeu de pregătire a răspunsurilor solicitate de examinatori în afara cunoștințelor deținute de către studenți.

Art. 25 (1) Este interzisă deținerea și comercializarea, în spațiile Universității de Stat din Moldova, a produselor periculoase: substanțe narcotice, droguri, arme, substanțe explozibile.

1) Se interzice consumul de narcotice sau droguri în spațiile Universității de Stat din Moldova.

2) Se interzice comercializarea și consumul băuturilor alcoolice în spațiile academice ale Universității de Stat din Moldova.

Art. 26 (1) Încălcarea prevederilor Codului atrage după sine sancțiuni prevăzute în Codul Muncii, în Regulamentele de ordine interioară ale Universității de Stat din Moldova, de desfășurare a activității didactice și de cercetare științifică.

(2) Competența și procedura aplicării sancțiunilor sunt cele stabilite de legislația prevăzută la alineatul precedent.

Art. 27 Dacă una dintre faptele reglementate întrunește condițiile pentru a atrage și altă formă de răspundere, Biroul Senatului are obligația de a sesiza organele de stat competente.

Dispoziții finale

Art. 28. Respectarea prezentului Cod este supravegheată de către Oficiul Ombudsmanului Studentesc și Comisia de Etică și Integritate Academică a Universității de Stat din Moldova.

Art. 29. Oficiul Ombudsmanul Studentesc este organizat și funcționează în cadrul Facultăților Universității de Stat din Moldova cu rolul de a consilia în condiții de independență, imparțialitate, confidențialitate, pe membrii comunității academice, din rândul studenților, care se consideră tratați incorect.

Art. 30. Comisia de Etică și Integritate Academică a Universității de Stat din Moldova este constituită din părți relativ egale, inclusiv: personalul din învățământul superior, studenți de la Ciclul I, II, III și reprezentanți ai angajatorilor.

Art. 31. Comisia de Etică și Integritate Academică are ca principale atribuții:

- a) să inițieze și să promoveze modificări și amendamente la Cod;
- b) să se autosesizeze și să primească sesizări în legătură cu încălcarea normelor Codului;
- c) să analizeze și să soluționeze reclamațiile și sesizările referitoare la abaterile disciplinare;
- d) să prezinte un raport anual în fața Senatului Universității de Stat din Moldova.

Art. 32. în contractul individual de muncă, respectiv, în contractul individual de studii, se va include o clauză prin care angajatul sau studentul menționează că a luat act de prevederile Codului și se angajează, sub semnătură proprie, să respecte prevederile acestuia.

Art. 33. Prezentul Cod a fost aprobat în ședința Senatului Universității de Stat din Moldova din 6 noiembrie 2018, dată de la care intră în vigoare.

**Model de cerere pentru aprobarea temei tezei de an/de licență
și a conducătorului științific**

Către șeful Departamentului

Domnule/Doamnă șef de Departament,

Subsemnatul(a) _____, student(ă) al(a)
Facultății Jurnalism și Științe ale Comunicării, specialitatea _____
_____, rog să-mi aprobați tema tezei de an/de licență

și să-l desemnați în calitate de conducător științific pe dl/dna _____

(a indica gradul și titlul științific, prenumele și numele).

Data

Semnătura

Datele de contact ale studentului(ei):

Telefon

e-mail

Notă: La cererea privind aprobarea temei tezei de licență și a conducătorului se anexează copia buletinului de identitate al studentului(ei).

*Etapele de realizare a tezei de licență***Etapele executării tezei**

Nr. crt	Etapele	Termen prestabilit	Termen de realizare
1	Elaborarea planului de activitate a studentului Aprobarea preliminară a planului tezei	septembrie	
2	Consultarea literaturii de specialitate și elaborarea teoretico-metodologică a tezei (Capitolul I)	septembrie-octombrie	
3	Selectarea și/sau realizarea materialelor pentru partea practică a lucrării (în funcție de specificul acestora): - Colectarea materialului empiric; - Monitorizarea activității instituțiilor de profil sub aspect cantitativ-calitativ; - Realizarea materialelor de autor (pentru tezele de creație și mixte).	noiembrie-ianuarie	

4	Formularea concluziilor și recomandărilor	februarie-martie	
5	Susținerea preventivă a tezei	Conform calendarului academic	
6	Redactarea finală a tezei	aprilie-mai	
7	Susținerea publică a tezei	Conform calendarului academic	

*Model de redactare a foii de titlu pentru teza de an/licență**

MINISTERUL _____
UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării
Departamentul _____

STRATEGII MEDIATICE ÎN SITUAȚII DE CRIZĂ

Teză de an/de licență

Specialitatea _____

Conducător științific:

Ludmila MOLEA,
doctor habilitat în sociologie,
conferențiar universitar

Autor:

Arina SCUTARU

Chișinău, 2024

* Modelul va fi ajustat prin indicarea în foaia de titlu a tipului de teză (de an sau de licență) și a anului susținerii tezei.

Declarația privind asumarea răspunderii*

Subsemnatul(a) _____,
student(ă) la Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării a
Universității de Stat din Moldova, specialitatea _____,
declar pe proprie răspundere că lucrarea îmi aparține în întregime și nu
conține plagiat, concluziile prezentate în teză fiind doar rezultatul
propriilor cercetări și realizări științifice.

Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport conse-
cințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Data

Nume și prenume _____

Semnătura _____

Декларация об ответственности

Нижеподписавшийся _____,
студент Факультета Журналистики и Массовых Коммуникаций,
обучающийся по специальности _____,
заявляю под личную ответственность, что материалы,
представленные в данной научной работе, являются результатом
личных научных исследований и разработок. Осознаю, что в
противном случае, буду нести ответственность в соответствии с
действующим законодательством.

Число

Фамилия, имя _____

Подпись _____

* În declarație va fi indicată specialitatea la care studiază studentul.
В декларации будет указана специальность, по которой обучается
студент.

Model de redactare a cuprinsului tezei de an/licență

CUPRINS

INTRODUCERE	5
1. ROLUL MASS-MEDIEI ÎN DEZVOLTAREA COMUNITARĂ.....	8
1.1. Dimensiunea umană a jurnalismului civic.....	9
1.2. New media – modalități interactive de promovare a valorilor comunitare.....	16
2. PAGINILE WEB ALE SUBURBIILOR MUNICIPIULUI CHIȘINĂU: ÎNTRE INTERES PUBLIC ȘI NECESITATE.....	22
2.1. Mijloace interactive de promovare a valorilor comunitare prin new media.....	23
2.2. Paginilor web ale suburbiilor Municipiului Chișinău: aspecte cantitativ-calitative.....	30
3. (după caz)	
3.1.	
3.2.	
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	37
BIBLIOGRAFIE.....	40
ANEXE.....	43

*Model de structurare a bibliografiei***BIBLIOGRAFIE****În limba română:**

1. BERTRAND, C.-J. 2001. *O introducere în presa scrisă și vorbită*. Iași: Polirom. 264 p. ISBN 973-683-677-0.
2. COMAN, M. 2007. *Introducere în sistemul mass-media*. Iași: Polirom. 357 p. ISBN 978-973-46-0811-9.
3. DRĂGAN, I. 1996. *Paradigme ale comunicării de masă*. București: Șansa. 200 p. ISBN 973-9167-54-3.
4. GUGULAN, M. 2017a. Aspecte funcționale ale redacțiilor mediatice de tip convergent. În: *Convergențe spirituale Iași-Chișinău*, nr. 12-13, pp. 126-133. ISSN 2343-9661.
5. GUGULAN, M. 2017b. Jurnalismul convergent: particularități și tendințe. În: *Convergențe spirituale Iași-Chișinău*, nr. 12-13, pp. 113-117. ISSN 2343-9661.

În limba engleză:

6. ASHKANASY, N.M., WILDEROM, C.P.M., PETERSON, M.F. 2000. *The Handbook of Organizational Culture and Climate*. Thousand Oaks, CA: Sage. 664p. ISBN 0-7619-16024.

În limba franceză:

7. BERNIER, M.-F. 2011. Les journalistes face à la convergence des medias au Québec: un aperçu des raisons d'un rejet massif. În: *Canadian Journal of Communication*, vol. 35, nr. 4, pp. 565-573. ISSN 0705-3657.

În limba rusă:

8. ФРОЛОВА, Т. 2003. *Социальная журналистика и ее роль в общественном диалоге*. Москва: Пульс. 44 с. ISBN 5-93486-038-0.

Surse electronice în limbile română, engleză, rusă:

9. *Studiul de măsurare a traficului și audienței site-urilor*. Biroul de Audit al Tirajelor și Internetului, 12 noiembrie 2018. [citat 19.07.2019]. Disponibil: <https://rating.gemius.com/md/tree/118>.

Model de redactare a bibliografiei

Cărți și publicații monografice

Se scrie numele autorului, cu majuscule, urmat de prenumele prescurtat al acestuia. Anul apariției publicației, denumirea lucrării (*marcată cu italic*), orașul și editura, numărul total de pagini al cărții și ISBN-ul.

Exemplu:

BERTRAND, C.-J. 2001. *O introducere în presa scrisă și vorbită*. Iași: Polirom. 264 p. ISBN 973-683-677-0.

În cazul lucrărilor semnate de trei și mai mulți autori, în lista bibliografică se indică numele primilor trei, numele celorlalți fiind inserat sub eticheta *et al.*

Exemplu:

PREOTEASA, M., RADU, R.-N., R.-N., FILIP, F. et al.
2016. *Economia mass-media*. Iași: Polirom. 224 p. ISBN
978-973-46-2264-1.

Articole din reviste

Se scrie numele autorului, cu majuscule, urmat de prenumele prescurtat al acestuia. Anul apariției articolului, denumirea materialului și titlul revistei (*marcată cu italic*), precedat de numărul acesteia, numărul de pagini al articolului și ISSN-ul.

Exemplu:

GUGULAN, M. 2020. Condiții de afirmare a jurnalismului convergent în contextul mediatic contemporan. În: *Moldoscopie. Probleme de analiză politică*. An. 24, nr. 1 (88), pp.139-147. ISSN 1812-2566.

Contribuții în materialele conferințelor și altor manifestări științifice

Se scrie numele autorului, cu majuscule, urmat de prenumele prescurtat al acestuia. Anul apariției rezumatului, denumirea materialului, titlul culegerii (*marcat cu italic*), a manifestării științifice (cu indicarea locului și datei desfășurării acesteia), orașul și editura unde a apărut lucrarea, numărul de pagini al materialului și ISBN-ul.

Exemplu:

LESCU, M. 2014. Societatea informațională și războiul informațional. În: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”*, Chișinău, 10-11 noiembrie 2014. *Rezumate ale comunicărilor*. Chișinău: CEP USM, pp. 41-43. ISBN 978-9975-71-704-5.

Teze, autoreferate

Se scrie numele autorului, cu majuscule, urmat de prenumele prescurtat al acestuia. Anul apariției. Denumirea lucrării (*marcată cu italic*), domeniul în care a fost realizată lucrarea, orașul și numărul total de pagini.

Exemple:

GUGULAN, M. 2021. *Jurnalismul convergent ca fenomen mediatic: particularități și tendințe*. Teză de doctor în științe ale comunicării. Chișinău. 207 p.

GUGULAN, M. 2021. *Jurnalismul convergent ca fenomen mediatic: particularități și tendințe*. Autoreferat la teza de doctor în științe ale comunicării. Chișinău. 50 p.

Acte legislative și normative

Se scrie denumirea actului, numărul acestuia, data publicării, denumirea publicației (*marcată cu italic*), anul apariției și alte detalii relevante (ex: numărul articolului), dar și indicarea exactă a paginilor.

Exemplu:

Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, nr. 259-XV din 15 iulie 2004. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2004, nr. 125-129, pp. 12-70.

Surse electronice

Se scrie numele autorului (cu majuscule), prenumele prescurtat al acestuia. Titlul materialului (marcat cu italic). Data, luna, anul citării, inserate în paranteze pătrate. Linkul unde lucrarea este disponibilă.

Exemplu:

BÂRGĂOANU, A. *The COVID-19 Infodemic – An Accelerated Version of the New Digital Ecosystem*. [citat 24.03.2023]. Disponibil:
https://www.academia.edu/67037144/The_COVID_19_Infodemic_An_Accelerated_Version_of_the_New_Digital_Ecosystem

Se indică titlul materialului (marcat cu italic). Data, luna, anul citării, inserate în paranteze pătrate. Linkul unde lucrarea este disponibilă.

Exemplu:

Teoriile comunicării de masă aplicate în cazul social media. [citat 24.03.2023]. Disponibil:
<https://xdocs.ro/doc/teoriile-comunicarii-de-masa-aplicate-n-cazul-social-media-vod42e2zd6o6>

Cărți, monografii, articole și contribuții în materialele manifestărilor științifice

Se respectă aceleași reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și de citare a resurselor de informare menționate anterior, însă în cazul surselor electronice se va mai indica data, luna, anul citării și linkul unde lucrarea este disponibilă.

Exemplu:

STEPANOV, G. 2018. *Bazele jurnalismului*. Chișinău: CEP USM. 194 p. ISBN 978-9975-142-74-8. [citată 14.05.2020].

Disponibil: <https://jurnalism.usm.md/wp-content/uploads/2019/05/BAZELE-JURNALISMULUI.-MANUAL.pdf>

Acte legislative și normative

Se respectă aceleași reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și de citare a actelor legislative și normative menționate anterior, însă în cazul surselor electronice se va mai indica data, luna, anul citării și linkul unde lucrarea este disponibilă.

Exemplu:

Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259-XV din 15 iulie 2004. [citată 02.02.2023]. Disponibil:

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110232&lang=ro

Studii și rapoarte

Se scrie denumirea studiului, raportului (*marcată cu italic*), se indică instituția care a contribuit la elaborarea acestuia, anul publicării, dar și data, luna, anul citării acestuia, precum și linkul unde poate fi accesat.

Exemplu:

Studiul de măsurare a traficului și audienței site-urilor. Biroul de Audit al Tirajelor și Internetului, 12 noiembrie 2018. [citat 19.07.2019]. Disponibil: <https://rating.gemius.com/md/tree/118>.

Materiale din presă

Se scrie denumirea materialului (*marcată cu italic*), se indică instituția media, anul publicării, dar și data, luna, anul citării acestuia, precum și linkul unde poate fi accesat.

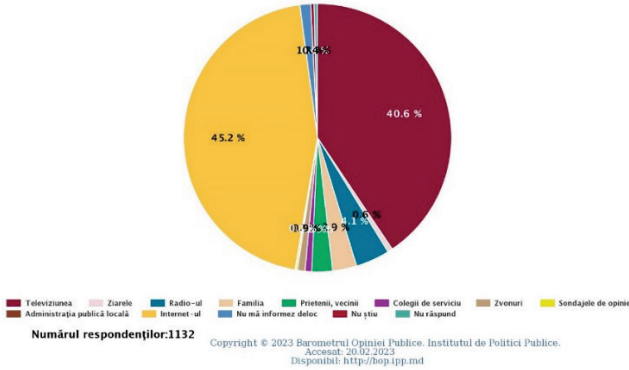
Exemplu:

Zece persoane acuzate de plagiat care încă sunt în funcții publice. Europa liberă, România, 04 august 2021. [citat 17.08.2022]. Disponibil: <https://romania.europalibera.org/a/plagiat-romania-10-persoane/31393027.html>

Notă: *Utilizarea corectă a semnelor de punctuație, urmând exemplele de mai sus este o regulă obligatorie.*

Model de prezentare a anexelor

Care este cea mai importantă sursă din care vă informați?
 În primul rând
 Perioada: 11.2022

Sursa: Barometrul Opiniei Publice din Republica Moldova.
 Disponibil: <http://bop.ipp.md/> [vizitat 12.02.2023]

CARACTERISTICILE GENERAȚIILOR EMERGENTE

Generații	Baby Boomers (1945 – 1964)	Generația X (1965 – 1979)	Generația Y (1980 – 1994)	Generația Z (1995 – 2009)	Generația ALPHA (2010 – 2024)
Vârsta actuală	57-75	41-56	25-40	9-24	0-9
Obiceiuri bancare	Optează pentru tranzacții în numerar	Optează pentru tranzacții făcute personal. Preocupări de management financiar online.	Pun accent pe anumite mărci. Utilizează diverse instrumente digitale pentru a efectua anumite tranzacții.	Cardurile de debit și serviciile bancare mobile dețin prima poziție în lista lor de priorități.	Pot avea conturi, cum ar fi Greenlight, nu posedă obiceiuri bancare. Nu există un scenariu precis despre obiceiurile lor bancare.
Dispozitive electronice	 Casete audio 1962	 Walkman 1979	 iPod 2001	 Spotify 2008	 Smart speakers în prezent
Stiluri de leadership predominante	Strict	Participativ	Interactiv	Multi-modal	Co-creator

Sursa: Elaborat de autor, în baza datelor și informațiilor disponibile pe: <https://mccrindle.com.au/article/archive/gen-z-and-gen-alpha-infographic-update/>

Avizul conducătorului științific

**FACULTATEA JURNALISM ȘI ȘTIINȚE ALE
COMUNICĂRII**

SPECIALITATEA _____

**Avizul conducătorului științific la teza de an /licență cu
tema** _____

elaborată de studentul/a _____

conducător de teză _____

I. Forma lucrării

**1. Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele
gramaticale în vigoare și referințele** _____

**2. Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut,
încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)**

II. Conținutul lucrării

1. Gradul de argumentare a actualității temei _____

2. Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.) _____

3. Calitatea cercetării efectuate _____

4. Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei _____

III. Gradul de responsabilitate și atitudinea studentului

IV. Concluzii _____

V. Decizia

Nota	10-9	9-8	8-7	7-6	6-5	5-4
Calificativ	A	B	C	D	E	F

Data _____ Semnătura _____

Grila de evaluare a tezei an/licență de cercetare și mixtă

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Gradul corespunderii tezei specialității solicitate	Teza corespunde completamente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Corespunderea temei tezei cu esența materialului lucrării	Tema tezei corespunde cu esența materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde cu esența materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde cu esența materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde cu esența materialului lucrării
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății

Propor- ționarea conțin- turilor tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este sufi- cient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechi- librat	Materialul prezentat în capitole este total dezechi- librat
Metodologia cercetării	Metodo- logia cercetării este relevantă	Metodo- logia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este gene- rală, fără aspecte concrete	Metodo- logia cercetării este neadec- vată
Argumen- tarea și demonstrarea ipotezei/ ipotezeor	Argumen- tare foarte bună	Argumen- tare bună	Argumen- tare parțială	Argumen- tare insufi- cientă
Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpre- tativă a autorului	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpre- tativă a autorului este bună	Procesa- rea și analiza teoretică, implicarea critică, interp- retativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpre- tativă a auto- rului la general, fără aspecte concrete	Procesare a și analiza teoretică, implicare a critică, interpre- tativă a autorului insufi- cientă
Noutatea teoretică*	Noutatea teoretică este relevantă	Noutatea teoretică este expusă suficient de bine	Noutatea teoretică este expusă la general, fără aspecte concrete	Noutatea teoretică este expusă insufi- cient

Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse/referințe de valoare	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse/referințe de valoare
Corectitudinea stilistică, gramaticală și a tehnoredactării textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

Grila de evaluare a tezei an/licență de creație

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Gradul de corespundere a tezei specialității/ Programului de master	Teza corespunde de complemente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționarea conținutului tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat

Conceptul studiului de caz/a proiectului profesional	Conceptul studiului de caz este original, strategiile aplicate fiind relevante	Conceptul studiului de caz cumulează elemente creative, strategiile aplicate fiind adecvate scopului	Conceptul studiului de caz este unul tradițional, strategiile aplicate satisfac parțial realizarea scopului	Conceptul studiului de caz este irelevant, strategiile aplicate nu asigură realizarea obiectivelor
Tehnicile și tacticile utilizate în procesul de creație	Tehnicile și tacticile utilizate în procesul de creație sunt relevante	Tehnicile și tacticile utilizate în procesul de creație sunt adecvate scopului	Tehnicile și tacticile utilizate în procesul de creație sunt irelevante, fără aspecte concrete	Tehnicile și tacticile utilizate în procesul de creație sunt neadecvate
Abilitățile de creație: Identificarea problemei, Semnificația titlului, corelație titlu-text,	Corelație logică între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informativă	Corelație între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informativă medie,	Corelație sporadică între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informa-	Lipsa corelației între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, absența valorii

conceptul materialului, unghiul de abordare descrierea: context, detalii; relevanța surselor; valoarea citatelor; limbajul; creativitatea	maximă, actualitatea mesajului, relevanța corelației text-context	actualitate relativă a mesajului, relativitatea corelației text-context	tivă redusă, mesaj puțin actual, irelevanța corelației text-context	informative și a mesajului jurnalistic, construcție alogică a corelației text-context
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Expunerea recomandărilor	Recomandările sunt relevante, valoroase și reies din rezultatele studiului de caz/a proiectului profesional	Recomandările sunt suficient de bune și reies din rezultatele studiului de caz/a proiectului profesional	Recomandările sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Recomandările sunt lipsite de sens și nu au tangență cu studiul de caz/proiectul profesional

Corectitudinea stilistică, gramaticală și a tehnoredactării textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

Georgeta STEPANOV, Mariana TACU

**ELABORAREA
TEZELOR DE AN ȘI DE LICENȚĂ**

GHID METODIC

Redactare – *Antonina Dembițchi*
Asistența computerizată – *Maria Budan*

Semnat pentru tipar 17.07.2024
Formatul $60 \times 84^{1/16}$.
Coli editoriale 2,95. Coli de tipar 5,2.

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str. Al. Mateevici, 60, Chișinău, MD-2009